

HT - Hrvatske telekomunikacije d.d.

Konsolidirana financijska izvješća

31. prosinca 2009.

Sadržaj

	<i>Stranica</i>
Opće informacije	2
Izvešće ovlaštenog revizora	3
Konsolidirano izvješće o sveobuhvatnoj dobiti	6
Konsolidirano izvješće o financijskom položaju	7
Konsolidirano izvješće o novčanim tijekovima	9
Konsolidirano izvješće o promjenama kapitala	10
Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća	11

Opće informacije

Izvješće posloводства

Pregled poslovanja za 2009. godinu prema najboljem saznanju Uprave sadrži istinit prikaz razvoja i rezultata poslovanja i položaja izdavatelja i društava uključenih u konsolidaciju, uz opis najznačajnijih rizika i neizvjesnosti kojima su izdavatelj i društva izloženi kao cjelina.

Odgovornost za konsolidirana financijska izvješća

Temeljem važećeg hrvatskog Zakona o računovodstvu, Uprava je dužna osigurati da konsolidirana financijska izvješća za svaku financijsku godinu budu sastavljena u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja (MSFI), koje objavljuje Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB), tako da daju istinitu i objektivnu sliku financijskog položaja i rezultata poslovanja Grupe za to razdoblje.

Uprava razumno očekuje da Grupa ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Iz navedenog razloga, Uprava i dalje prihvaća načelo trajnosti poslovanja pri izradi konsolidiranih financijskih izvješća.

Odgovornosti Uprave pri izradi konsolidiranih financijskih izvješća uključuju osiguravanje:

- odabira i dosljednog primjenjivanja odgovarajućih računovodstvenih politika;
- razumnih i opreznih prosudbi i procjena;
- primjenjivanja važećih računovodstvenih standarda; te
- pripremu konsolidiranih financijskih izvješća po načelu trajnosti poslovanja, osim ako je neprimjereno pretpostaviti da će Grupa nastaviti svoje poslovne aktivnosti.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati financijski položaj Grupe, kao i njegovu usklađenost s važećim hrvatskim Zakonom o računovodstvu. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Grupe te stoga i za poduzimanje razumnih mjera radi sprječavanja i otkrivanja pronevjera i ostalih nezakonitosti.

Uprava je odobrila konsolidirana financijska izvješća za izdavanje dana 8. veljače 2010. godine.

HT – Hrvatske telekomunikacije d.d.

Savska cesta 32

10000 Zagreb

Republika Hrvatska

8. veljače 2010. godine

Potpisano u ime Grupe,

Ivica Mudrić
Predsjednik Uprave

Izvešće ovlaštenog revizora

Dioničarima društva HT – Hrvatske telekomunikacije d.d.:

Obavili smo reviziju priloženih konsolidiranih financijskih izvješća („financijska izvješća“) dioničkog društva HT – Hrvatske telekomunikacije (dalje: „HT d.d.“, „T-HT“ ili „Matično Društvo“) i njegovih povezanih društava (zajedno, dalje: Grupa) koja uključuju konsolidirano izvješće o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2009. godine, konsolidirano izvješće o sveobuhvatnoj dobiti, konsolidirano izvješće o promjenama kapitala i konsolidirano izvješće o novčanim tijekovima za godinu tada završenu, te sažetak značajnih računovodstvenih politika i bilješki, (koja su prikazana na stranicama od 6 do 67).

Odgovornosti Uprave

Uprava je odgovorna za sastavljanje i objektivan prikaz ovih financijskih izvješća u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja. Odgovornosti Uprave uključuju: utvrđivanje, uvođenje i održavanje internih kontrola važećih za sastavljanje i objektivan prikaz financijskih izvješća u kojima neće biti značajnih pogrešnih prikaza uzrokovanih prijevarom ili pogreškom; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika; i utvrđivanje razumnih računovodstvenih prosudaba primjerenih u danim okolnostima.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je izraziti mišljenje o tim financijskim izvješćima na osnovi obavljene revizije. Reviziju smo obavili sukladno Međunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju pridržavanje revizora etičkim pravilima, te planiranje i provođenje revizije do razine koja je potrebna za postizanje razumnog uvjerenja o tome da u financijskim izvješćima nema značajnih pogrešnih iskaza.

Revizija uključuje provođenje postupaka radi pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama prikazanima u financijskim izvješćima. Odabir postupaka ovisi o prosudbi revizora, uključujući i procjenu rizika značajnih pogrešnih prikaza u financijskim izvješćima uzrokovanih prijevarom ili pogreškom. U procjenjivanju tih rizika, revizor razmatra interne kontrole važeće za sastavljanje i objektivan prikaz financijskih izvješća koje sastavlja Društvo kako bi odredio odgovarajuće revizorske postupke u danim okolnostima, ali ne i za izražavanje mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva. Revizija također uključuje procjenjivanje primijenjenih računovodstvenih politika i primjerenost utvrđenih računovodstvenih procjena Uprave, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza financijskih izvješća.

Vjerujemo da su nam pribavljeni revizorski dokazi dostatni i čine razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Izvešće ovlaštenog revizora (nastavak)

Mišljenje

Po našem mišljenju konsolidirana financijska izvješća prikazuju realno i objektivno, u svim značajnim aspektima financijski položaj Grupe na dan 31. prosinca 2009. godine, rezultate njenog poslovanja, novčane tijekove i promjene kapitala za godinu tada završenu sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja.

Poseban naglasak

Bez kvalificiranja našeg mišljenja, skrećemo pažnju na sljedeće događaje:

Vlasništvo nad i pravo korištenja Distribucijsko-telekomunikacijske infrastrukture i tužba Grada Zagreba

Kao što je detaljnije objašnjeno u bilješci 11, dio mreže T-HT-a smatran nekretninama (uključujući telekomunikacijsku kanalizaciju kao dio infrastrukture), nema svu potrebnu dokumentaciju sukladnu hrvatskom zakonodavstvu, a njezin veći dio još uvijek nije upisan u zemljišnim knjigama. Događaji neovlaštenog ulaska u kanalizacijske sustave T-HT-a od strane konkurenata i određene tražbine nad vlasništvom te imovine od strane lokalnih organa vlasti (prvenstveno Grada Zagreba koji potražuje vlasništvo nad kanalizacijom na području grada Zagreba i traži plaćanje iznosa od 120 milijuna kuna uvećanog za kamate, kao što je detaljnije objašnjeno u bilješci 28 c)) mogu imati značajan utjecaj na financijska izvješća u slučaju da T-HT ne bude u mogućnosti dokazati svoja vlasnička prava.

Grupa je procijenila i iskazala postojanje rizika, uključujući i pribavljanje pravnog mišljenja o navedenoj situaciji, no kako je ovaj problem vrlo složen, Grupa ne može sa sigurnošću utvrditi vjerojatnost mogućeg ishoda i hoće li ishod rezultirati umanjnjem vrijednosti telekomunikacijske kanalizacije bilo zbog nemogućnosti utvrđivanja vlasništva, ili kao rezultat naknada za pravo služnosti koje se mogu pojaviti, a mogu imati retroaktivni učinak.

Zloupotreba vladajućeg položaja

Kao što je detaljnije objašnjeno u bilješci 28 a), podignuto je nekoliko pritužbi protiv T-HT-a i T-Mobile Hrvatska d.o.o. od strane njihovih konkurenata pred Agencijom za zaštitu tržišnog natjecanja i Hrvatskom agencijom za telekomunikacije zbog navodne zloupotrebe vladajućeg položaja. Nekoliko pravnih postupaka je u tijeku.

T-HT i T-Mobile snažno brane sve navedene situacije. U Hrvatskoj ne postoji praksa materijalno značajnih podmirenja niti prema Zakonu o zaštiti tržišnog natjecanja niti zbog prekršaja. Radi nepostojanja relevantne sudske prakse te zbog činjenice da su oba procesa u tijeku, Grupa nije u mogućnosti utvrditi vjerojatnost mogućeg ishoda, no ipak Uprava vjeruje kako bi eventualni troškovi podmirenja bili znatno manji nego maksimalne kazne navedene u bilješci 28 a).

Izvešće ovlaštenog revizora (nastavak)

Poseban naglasak (nastavak)

Tužbe po Zakonu o zaštiti potrošača

Kao što je detaljnije objašnjeno u bilješci 28 b), T-HT je u procesima zbog navodnog kršenja Zakona o zaštiti potrošača zbog metode obračuna govornih usluga i mjesečne pristupne naknade. Tužitelji su privatni korisnici usluga T-HT-a i Društvo za zaštitu potrošača. T-HT je pokrenuo protumjere i postupci su u tijeku.

Uprava i pravni savjetnici Grupe smatraju ove tužbe neosnovanim i da je Grupa naplaćivala naknade korisnicima u skladu s tada važećim Ugovorom o koncesiji koji je odobrila Vlada Republike Hrvatske.

U ovim konsolidiranim financijskim izvješćima nisu izvršena rezerviranja za niti jedan od gore navedenih događaja.

Ernst & Young d.o.o.

Ernst&Young d.o.o.

Zagreb

Republika Hrvatska

Slaven Đuroković

Slaven Đuroković

8. veljače 2010. godine

Konsolidirano izvješće o sveobuhvatnoj dobiti
Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

	Bilješke	2009. godina milijuni kuna	2008. godina milijuni kuna Ispravljeno
Prihodi od pružanja usluga		8.414	8.709
Prihodi od prodaje trgovačke robe		103	82
Prihodi od osnovne djelatnosti	3	<u>8.517</u>	<u>8.791</u>
Ostali prihodi		213	278
Troškovi prodane robe, materijala i energije		(1.054)	(1.102)
Troškovi usluga	4	(1.266)	(1.357)
Troškovi osoblja		(1.302)	(1.202)
Bruto plaće		(868)	(867)
Porezi, doprinosi i ostali troškovi plaća		(266)	(273)
Troškovi otpremnina	6	(152)	(48)
Ostala dugotrajna primanja zaposlenih	20	(16)	(14)
Kapitalizirani troškovi rada u vlastitoj režiji		169	159
Amortizacija dugotrajne imovine	5	(1.365)	(1.346)
Umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine	5	(36)	(17)
Vrijednosno usklađenje kratkotrajne imovine		(110)	(94)
Umanjenje vrijednosti ulaganja	12	-	(1)
Ostali troškovi	7	<u>(1.472)</u>	<u>(1.507)</u>
Ukupni troškovi iz osnovne djelatnosti		<u>(6.436)</u>	<u>(6.467)</u>
Dobit iz osnovne djelatnosti		<u>2.294</u>	<u>2.602</u>
Prihod od kamata		301	356
Financijski rashodi		(41)	(34)
Prihod od ulaganja u zajednički pothvat	13	12	17
Udjel u dobitku od ulaganja u pridružena društva	12	-	1
Dobit prije poreza		<u>2.566</u>	<u>2.942</u>
Porez	8	<u>(542)</u>	<u>(632)</u>
Dobit godine		<u>2.024</u>	<u>2.310</u>
Gubici od vrednovanja financijske imovine raspoložive za prodaju	14	(2)	(3)
Ostalo		6	11
Ostala sveobuhvatna dobit za godinu, neto od poreza		<u>4</u>	<u>8</u>
Ukupno sveobuhvatna dobit za godinu, neto od poreza		<u>2.028</u>	<u>2.318</u>
Zarada po dionici			
- osnovne i razrijeđene zarade po dionici, za dobit godine pripisivu redovnim dioničarima Društva	9	24,72 kune	28,21 kuna

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog izvješća o sveobuhvatnoj dobiti.

Konsolidirano izvješće o financijskom položaju
Na dan 31. prosinca 2009. godine

	Bilješke	31. prosinca 2009. milijuni kuna	31. prosinca 2008. milijuni kuna Ispravljeno
IMOVINA			
Dugotrajna imovina			
Nematerijalna imovina	10	1.021	972
Nekretnine, postrojenja i oprema	11	6.507	6.428
Ulaganje u pridruženo društvo	12	2	2
Ulaganje u zajednički pothvat	13	373	365
Ulaganja raspoloživa za prodaju	14	115	37
Goodwill		77	77
Dugotrajna potraživanja		33	37
Odgođeno porezno sredstvo	8	46	60
Ukupna dugotrajna imovina		8.174	7.978
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	16	255	314
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	17	1.466	1.319
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda		84	105
Potraživanja za više plaćeni porez na dobit		39	-
Ulaganja raspoloživa za prodaju	14	257	53
Oročeni depoziti	18 b)	2	213
Novac i novčani ekvivalenti	18 a)	4.195	5.223
Ukupna kratkotrajna imovina		6.298	7.227
UKUPNA IMOVINA		14.472	15.205

Konsolidirano izvješće o financijskom položaju (nastavak)
Na dan 31. prosinca 2009. godine

	Bilješke	31. prosinca 2009. milijuni kuna	31. prosinca 2008. milijuni kuna Ispravljeno
KAPITAL I OBVEZE			
Kapital i rezerve			
Dionički kapital	23	8.189	8.189
Zakonske rezerve	24	409	409
Rezerve iz tržišne vrijednosti		(3)	(1)
Zadržani dobitak	25	3.417	3.843
Ukupni kapital i rezerve		12.012	12.440
Dugoročne obveze			
Rezerviranja za sudske sporove i ostala rezerviranja	22	116	90
Rezerviranja za otpremnine	6	113	-
Obveze prema zaposlenicima	20	192	187
Prihod budućih razdoblja	21	103	128
Dugoročni krediti i ostale dugoročne obveze		25	21
Ukupne dugoročne obveze		549	426
Kratkoročne obveze			
Obveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obveze	19	1.459	1.657
Rezerviranja za otpremnine	6	7	139
Ostale ukalkulirane obveze	26	183	157
Prihodi budućih razdoblja	21	261	342
Obveze za porez na dobit		-	41
Kratkoročni krediti i kratkoročni dio dugoročnih kredita		1	3
Ukupne kratkoročne obveze		1.911	2.339
Ukupne obveze		2.460	2.765
UKUPNI KAPITAL I OBVEZE		14.472	15.205

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog konsolidiranog izvješća o financijskom položaju.

Potpisali u ime Grupe 8. veljače 2010. godine:

Ivica Mudričić

 Jürgen P. Czapran

Konsolidirano izvješće o novčanim tijekovima
 Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

	Bilješke	2009. godina milijuni kuna	2008. godina milijuni kuna Ispravljeno
Poslovne aktivnosti			
Dobit godine		2.024	2.310
Amortizacija	5	1.365	1.346
Umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine	5	36	17
Porez na dobit	8	542	632
Prihod od kamata		(262)	(328)
Dobitak od otuđenja imovine		-	(13)
Prihod od ulaganja u zajednički pothvat	13	(12)	(17)
Smanjenje/(povećanje) zaliha		59	(111)
Povećanje potraživanja i predujmova		(205)	(151)
(Smanjenje)/povećanje obveza i odgođenog plaćanja troškova		(212)	98
Povećanje/(smanjenje) obveza prema zaposlenicima	20	5	(14)
Plaćene kamate		(6)	(7)
Povećanje rezerviranja		7	15
Vrijednosno usklađenje zaliha		-	27
Ostale negotovinske stavke		(6)	7
Plaćeni porez		(599)	(699)
Neto novčani tijekovi iz poslovnih aktivnosti		2.736	3.112
Ulagačke aktivnosti			
Kupnja dugotrajne imovine	10,11	(1.553)	(1.624)
Primici od prodaje dugotrajne imovine		24	39
Kupnja dugotrajne financijske imovine		(75)	-
Primici od prodaje dugotrajne financijske imovine		2	14
Kupnja kratkotrajne financijske imovine		(310)	-
Primici od prodaje kratkotrajne financijske imovine		319	2.376
Primici od kamata		280	380
Primici od dividendi		4	-
Neto novčani tijekovi (korišteni u)/iz ulagačkih aktivnosti		(1.309)	1.185
Financijske aktivnosti			
Otplata dugoročnih kredita		-	(1)
Otplata najmova		(2)	(11)
Isplaćena dividenda	25	(2.456)	(2.421)
Neto novčani tijekovi korišteni u financijskim aktivnostima		(2.458)	(2.433)
Neto (smanjenje)/povećanje novca i novčanih ekvivalenata		(1.031)	1.864
Učinak promjene tečaja stranih valuta na novac i novčane ekvivalente		3	(8)
Novac i novčani tijekovi 1. siječnja		5.223	3.367
Novac i novčani tijekovi 31. prosinca	18 a)	4.195	5.223

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog konsolidiranog izvješća o novčanim tijekovima.

Konsolidirano izvješće o promjenama kapitala
 Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

	Dionički kapital milijuni kuna (bilješka 23)	Zakonske rezerve) milijuni kuna (bilješka 24)	Rezerva iz tržišne vrijed. milijuni kuna	Zadržani dobitak milijuni kuna (bilješka 25)	Ukupno milijuni kuna
Stanje 1. siječnja 2008. godine	8.189	409	2	3.943	12.543
Isplaćena dividenda	-	-	-	(2.421)	(2.421)
Dobit godine	-	-	-	2.310	2.310
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	(3)	11	8
Stanje 31. prosinca 2008. godine	8.189	409	(1)	3.843	12.440
Isplaćena dividenda	-	-	-	(2.456)	(2.456)
Dobit godine	-	-	-	2.024	2.024
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	(2)	6	4
Stanje 31. prosinca 2009. godine	8.189	409	(3)	3.417	12.012

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog konsolidiranog izvješća o promjenama kapitala.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

2 Korporativne informacije

HT – Hrvatske telekomunikacije d.d. ("HT d.d.", „T-HT“ ili "Društvo") je dioničko društvo čiji je većinski vlasnik društvo Deutsche Telekom A.G. („DTAG“) (51%).

Registrirana adresa ureda Društva je Savska cesta 32, Zagreb, Hrvatska.

Broj zaposlenika Grupe na dan 31. prosinca 2009. godine bio je 6.116 (31. prosinca 2008. godine: 6.487).

Osnovne aktivnosti Grupe opisane su u bilješci 3.

Konsolidirana financijska izvješća HT-Hrvatskih telekomunikacija d.d. za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine odobrena su za objavu u skladu s odlukom Uprave od 8. veljače 2010. godine. Ova konsolidirana financijska izvješća mora odobriti i Nadzorni odbor Društva u skladu sa hrvatskim Zakonom o trgovačkim društvima.

2.1. Osnova izvješćivanja

Konsolidirana financijska izvješća sastavljena su prema načelu povijesnih troškova, uz izuzetke financijske imovine raspoložive za prodaju koja se iskazuje po fer vrijednosti (bilješka 14) kako je dalje navedeno u računovodstvenim politikama.

Konsolidirana financijska izvješća Grupe prikazana su u hrvatskim kunama koja je funkcionalna valuta Grupe. Svi iznosi objavljeni u konsolidiranim financijskim izvješćima izraženi su u milijunima kuna ako nije drugačije navedeno.

Konsolidirana financijska izvješća pripremljena su u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja (MSFI).

Konsolidirana financijska izvješća uključuju financijska izvješća društva HT - Hrvatske telekomunikacije d.d. i sljedećih ovisnih društava:

Društvo	Zemlja	Vlasnički udjel	
		31. prosinca 2009.	31. prosinca 2008.
T Mobile Hrvatska d.o.o.	Republika Hrvatska	100%	100%
Iskon Internet d.d.	Republika Hrvatska	100%	100%
KDS d.o.o.	Republika Hrvatska	100%	100%

2.2. Promjene računovodstvenih politika i objava

Usvojene računovodstvene politike su sukladne prošlogodišnjim, osim u slijedećem:

Grupa je tijekom godine usvojila sljedeće nove i dopunjene MSFI-je i smjernice Odbora za tumačenje međunarodnog financijskog izvješćivanja (IFRIC). Ukoliko je primjena standarda ili smjernica utjecala na financijska izvješća ili rezultat Grupe, taj je utjecaj naveden.

MSFI 2 Plaćanje temeljeno na dionicama: Uvjeti utvrđivanja prava i poništenje, te grupne transakcije plaćanja temeljenih na dionicama podmirena novcem (ranije primijenjeno)

Odbor za međunarodne standarde izdao je dodatak MSFI-u 2 koji pojašnjava definiciju uvjeta utvrđivanja prava i propisuje računovodstveni prikaz poništenja nagrade. Grupa je primijenila ovaj dodatak standarda efektivno od 1. siječnja 2009. godine. Dodatak nije imao utjecaja na financijski položaj ili rezultat Grupe.

Odbor za međunarodne standarde izdao je dodatak MSFI-u 2 koji pojašnjava opseg i priznavanja grupnih transakcija plaćanja temeljena na dionicama podmirena novcem. Grupa je ranije primijenila ovaj dodatak efektivno od 1. siječnja 2009. godine. Dodatak nije imao utjecaja na financijski položaj ili rezultat Grupe.

MSFI 3 Poslovna spajanja (revidiran) (ranije primijenjeno) i MRS 27 Konsolidirana i odvojena financijska izvješća (dopunjen)

Grupa je ranije primijenila revidirani standard efektivno od 1. siječnja 2009. godine. MSFI 3 (revidiran) uvodi značajne promjene u priznavanju poslovnih spajanja koja su se dogodila nakon tog datuma. Promjene utječu na procjenu nekontroliranih interesa, priznavanje troškova transakcije, početno priznavanje i naknadno mjerenje uvjetovane naknade i poslovnih spajanja ostvarenih u etapama. Te promjene će utjecati na iznos priznatog goodwill-a, izvještajni rezultat razdoblja u kojem se kupnja dogodila i buduće izvještajne rezultate.

MRS 27 (dopunjen) zahtjeva da se promjena u vlasničkom udjelu ovisnog društva (bez gubitka kontrole) priznaje kao transakcija s vlasnicima u njihovom svojstvu kao vlasnika. Zato, takva transakcija neće više utjecati na goodwill niti na dobitak ili gubitak. Također, dopunjeni standard mijenja priznavanje gubitaka koje je ostvarilo ovisno društvo kao i gubitak kontrole nad ovisnim društvom. Promjene nastale MSFI-jem 3 (revidiran) i MRS-om 27 (dopunjen) će utjecati na buduće kupnje ili gubitak kontrole nad ovisnim društvima i transakcijama s nekontroliranim interesima.

Obje promjene u računovodstvenim politikama, MSFI 3 (revidiran) i MRS 27 (dopunjen) nisu imale utjecaj na financijski položaj ili rezultat Grupe budući da nikakve kupnje nisu bile obavljene na dan 1. siječnja 2009. godine ili kasnije.

MSFI 7 Financijski instrumenti: Objavljivanje

Dopunjeni standard zahtjeva dodatne objave o mjerenju fer vrijednosti i riziku likvidnosti. Mjerenja fer vrijednosti koja se odnose na stavke evidentirane po fer vrijednosti moraju se objaviti po izvoru ulaznih podataka koristeći tri razine hijerarhija fer vrijednosti, po klasama, za sve financijske instrumente priznate po fer vrijednosti. Dodatno, sada je obvezno usklađenje između početnog i završnog stanja za treću razinu mjerenja fer vrijednosti, kao i značajnijih prijenosa između razina u hijerarhiji fer vrijednosti. Dodaci također razjašnjavaju zahtjeve objave rizika likvidnosti za derivatne transakcije i imovinu korištenu za upravljanje likvidnošću. Objave mjerenja fer vrijednosti prikazane su u bilješki 14. Dodaci nisu značajno utjecali na objave rizika likvidnosti koji su prikazani u bilješki 30.

2.2. Promjene računovodstvenih politika i objava (nastavak)

MSFI 8 Poslovni segmenti

MSFI 8 zamijenio je dosadašnji MRS 14 Izvješćivanje po segmentima nakon njegovog stupanja na snagu. Društvo je zaključilo da su poslovni segmenti propisani MSFI-em 8 jednaki segmentima poslovanja utvrđenim sukladno MRS-u 14. Objave vezane uz MSFI 8 prikazane su u bilješki 3.

MRS 1 Prezentiranje financijskih izvješća

Revidirani standard odvaja vlasničke i nevlasničke promjene kapitala. Izvješće o promjenama kapitala uključuje samo pojedinosti o transakcijama s vlasnicima, dok se promjene kapitala s nevlasnicima prikazuju u usklađenju svake komponente kapitala. Dodatno, standard uvodi izvješće o sveobuhvatnoj dobiti koje predstavlja sve stavke priznatih prihoda i rashoda, ili u jednom izvješću ili u dva povezana izvješća. Grupa je odabrala prezentiranje jednog izvješća o sveobuhvatnoj dobiti.

MRS 23 Troškovi posudbe (revidiran)

Revidirani MRS 23 zahtjeva kapitaliziranje troškova posudbe koji su izravno vezani uz kupnju, izgradnju ili proizvodnju kvalificirane imovine. Prema prijašnjoj politici Grupa je priznavala ove troškove u razdoblju u kojem su nastali. U skladu s prijelaznim odredbama dopunjenog MRS-a 23, Grupa je unaprijed primijenila standard. Zato se troškovi posudbe kapitaliziraju na kvalificiranu imovinu nabavljenu 1. siječnja 2009. godine ili kasnije. Ipak, tijekom financijske godine završene na dan 31. prosinca 2009. godine Grupa nije kapitalizirala nikakve troškove posudbe na kvalificiranu imovinu budući Grupa nema posudbi.

MRS 32 Financijski instrumenti: Prezentiranje i MRS 1 Financijski instrumenti s opcijom prodaje i obveze temeljem likvidacije

Standardi su dopunjeni kako bi se dopustio ograničeni opseg izuzetaka financijskih instrumenta s opcijom prodaje koji da se klasificiraju u kapital ukoliko ispune određen broj navedenih kriterija. Primjena tih dodataka nije imala utjecaja na financijski položaj ili rezultat Grupe.

MRS 39 Financijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje – prikladne zaštićene stavke (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. srpnja 2009. godine) (ranije primijenjeno)

Dodatak razjašnjava kako je poslovnom subjektu dozvoljeno odrediti dio promjene fer vrijednosti ili promjenjivost novčanog tijeka financijskog instrumenta kao zaštićene stavke. Ovo također pokriva i određivanje inflacije kao zaštićenog rizika ili dijela zaštićenog rizika u posebnim situacijama. Ranija primjena ovog dodatka nije imala utjecaja na financijski položaj ili rezultat Grupe, budući da Grupa nije imala takvih zaštita.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

2.2. Promjene računovodstvenih politika i objava (nastavak)

IFRIC 9 Ponovna procjena ugrađenih derivata (ranije primijenjeno) i MRS 39 Financijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje

Ovaj dodatak IFRIC-u 9 zahtjeva od Grupe da procijeni moraju li se ugrađeni derivati odvojiti od osnovnog ugovora kada Grupa reklasificira hibridnu financijsku imovinu iz kategorije fer vrijednosti kroz dobitak ili gubitak. Ta procjena se mora donijeti na temelju pretpostavki koje su postojale kasnije od dana kada je Grupa postala jedna od strana u ugovoru ili dana bilo kojeg dodatka ugovoru koji značajno mijenja novčane tijekom ugovora. MRS 39 sada kaže da ukoliko se ugrađeni derivat ne može pouzdano izmjeriti tada se cijeli hibridni instrument klasificira kao dobitak ili gubitak po fer vrijednosti. Grupa je ranije primijenila taj dodatak koji nije imao utjecaja na financijski položaj ili rezultat Grupe, budući Grupa nije identificirala nikakav ugrađeni derivat.

IFRIC 13 Programi nagrađivanja vjernosti korisnika

IFRIC 13 zahtjeva priznavanje bodova za nagrađivanje vjernosti korisnika kao posebnih komponenti u transakciji prodaje kojom su odobreni. Dio fer vrijednosti primljene naknade raspoređuje se na nagradne bodove i razgraničava se, a zatim se priznaje kao prihod kroz razdoblje u kojem su nagradni bodovi iskorišteni. Grupa primjenjuje bodovni program nagrađivanja vjernosti korisnika, *T-Club*, unutar svojih segmenata nepokretne i pokretne telefonije te je već evidentirala obvezu u trenutku prodaje temeljenu na očekivanim troškovima nabave novih proizvoda. IFRIC 13 nema posebnih odredbi o prijelaznom razdoblju. Zato se Grupa vodila MRS-om 8 *Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i pogreške*, te retroaktivno primijenila promjene. Financijski podaci iz ranijih razdoblja su izmijenjeni.

Kao rezultat primjene IFRIC-a 13, napravljeni su sljedeći ispravci za 2008. godinu:

Na dan 1. siječnja 2008. godine:

	milijuni kuna
Neto povećanje obveza:	-
Neto smanjenje početnog stanja zadržanih dobitaka:	-

Na dan 31. prosinca 2008. godine:

	milijuni kuna
Smanjenje ostalih ukalkuliranih obveza i dugoročnih rezerviranja:	(50)
Povećanje prihoda budućih razdoblja:	50
Smanjenje prihoda od pružanja usluga:	(25)
Povećanje ostalih prihoda:	4
Smanjenje troškova prodane robe, materijala i energije i rezerviranja za naknade i rizike:	21

Ispravci za 2008. godinu nisu imali utjecaja na zaradu po dionici.

Dopunjena politika priznavanja prihoda prikazana je u bilješci 2.4. o).

2.2. Promjene računovodstvenih politika i objava (nastavak)

IFRIC 16 Zaštita neto ulaganja u inozemstvu (na snazi od 1. listopada 2008. godine) (unaprijed primijenjen)

IFRIC 16 donosi smjernice o priznavanju zaštite neto ulaganja. Kao takav, donosi smjernice o utvrđivanju rizika promjene tečaja strane valute koji se kvalificira kao računovodstvo zaštite u zaštiti neto ulaganja gdje se unutar grupe zaštitni instrumenti mogu držati u zaštiti neto ulaganja, te kako Grupa treba odrediti iznos pozitivnih ili negativnih tečajnih razlika, u svezi s neto ulaganjem i instrumentom zaštite kako bi se ponovno iskoristio prilikom otuđenja neto ulaganja. Grupa je unaprijed primijenila ovo tumačenje koje nije imalo utjecaja na financijski položaj ili rezultat Grupe, budući da Grupa nije imala takvih zaštita.

IFRIC 17 Dodjela nenovčane imovine vlasnicima (ranije primijenjeno)

Ovo tumačenje je na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. srpnja 2009. godine, ranija primjena je dopuštena. Ono donosi smjernice o priznavanju dodjele nenovčane imovine vlasnicima. Tumačenje razjašnjava kada se priznaje obveza, kako mjeriti obvezu i povezanu imovinu, te kada se imovina i obveza prestaju priznavati. Ranija primjena ovog tumačenja nije imala utjecaja na financijski položaj ili rezultat Grupe, budući da Grupa nije vršila dodjelu nenovčane imovine vlasnicima.

IFRIC 18 Prijenos imovine s kupaca (na snazi od 1. srpnja 2009. godine) (ranije primijenjeno)

IFRIC 18 razjašnjava zahtjeve MFSI-jeva u ugovorima u kojima Grupa prima od kupaca nekretnine, postrojenja i opremu koje tada Grupa koristi ili za spajanje kupaca na mrežu ili za osiguranje kupcu stalnog pristupa nabavi dobara ili usluga (kao što su nabava električne energije, plina, vode ili telefonije). U pojedinim slučajevima, poslovni subjekt prima novac od kupaca koji se mora iskoristiti samo za kupnju ili izgradnju nekretnine, postrojenja i opreme kako bi se kupac spojio na mrežu ili osigurao kupcu stalni pristup nabavi dobara ili usluga (ili učiniti oboje). Ranija primjena ovog tumačenja nije imala utjecaja na financijski položaj ili rezultat Grupe, budući da Grupa ne prima niti jednu navedenu vrstu imovine od svojih kupaca.

2.2. Promjene računovodstvenih politika i objava (nastavak)

Poboljšanja MSFI-ja

U svibnju 2008. godine i travnju 2009. godine, Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB) izdao je skup dodataka standardima, prvenstveno s ciljem uklanjanja nedosljednosti i pojašnjavanja odredbi. Postoje zasebne prijelazne odredbe za svaki standard. Primjena sljedećih dodataka dovodi do promjena u računovodstvenim politikama, ali nije utjecalo na financijski položaj ili rezultat Grupe.

- ▶ *MSFI 5 Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prestanak poslovanja*: razjašnjava da zahtijevane objave o grupama dugotrajne imovine i grupama za otuđenje koje su klasificirane kao imovina namijenjena prodaji ili prestanak poslovanja su samo one utvrđene u MSFI-ju 5. Zahtjev objave po drugim MSFI-jevima primjenjuju se samo ukoliko se to posebno zahtjeva za takvu dugotrajnu imovinu ili prestanak poslovanja.
- ▶ *MSFI 8 Informacije o poslovnom segmentu*: razjašnjava da je imovinu i obveze segmenta potrebno objavljivati samo u slučaju kada su imovina i obveze dio pregleda i analiza koje koristi glavni donositelj poslovnih odluka. Budući glavni donositelj poslovnih odluka Grupe pregledava imovinu i obveze segmenta, Grupa je nastavila objavljivati te informacije u bilješci 3.
- ▶ *MRS 1 Presentiranje financijskih izvješća*: Imovina i obveze koje se drže za trgovanje sukladno *MRS-u 39 Financijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje* ne prikazuju se izravno kao kratkotrajne stavke u izvješću o financijskom položaju. Grupa je analizirala razlikuju li se očekivanja vezana uz dospijeće financijske imovine i obveza od trenutne klasifikacije financijskog instrumenta. Navedeno nije uzrokovalo reklasifikaciju financijskih instrumenata između kratkotrajnog i dugotrajnog dijela u izvješću o financijskom položaju.
- ▶ *MRS 7 Izvješće o novčanim tijekovima*: Izričito navodi da se samo troškovi koji su nastali kao rezultat priznavanja imovine mogu klasificirati kao novčani tijek iz ulagačkih aktivnosti. Ovaj dodatak nije imao utjecaja na prezentaciju u izvješću o novčanim tijekovima za uvjetovane naknade kod poslovnih spajanja završenih u 2009. godini nakon podmirenja u novcu, budući da nije bilo poslovnih spajanja u 2009. godini.
- ▶ *MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema*: zamjenjuje naziv „neto prodajna cijena“ s izrazom „fer vrijednost umanjena za troškove prodaje“. Grupa je dopunila svoju računovodstvenu politiku, što nije dovelo do promjene u financijskom položaju Grupe.

2.2. Promjene računovodstvenih politika i objava (nastavak)

- ▶ MRS 18 *Prihodi*: Odbor je dodao smjernice (koje su priložene standardu) kako bi odredio ponaša li se Grupa kao principal ili agent. Elementi za razmotriti su ima li Grupa:
 - ▶ osnovnu odgovornost za nabavu i pružanje dobara ili usluga
 - ▶ rizik zaliha
 - ▶ diskreciju u određivanju cijena
 - ▶ kreditni rizik koji snosi

Grupa je procijenila svoje financijske ugovore po navedenim kriterijima i zaključila da se ponaša kao principal u svim ugovorima osim u onim slučajevima kada se ponaša samo kao davatelj svoje telekomunikacijske infrastrukture trećim stranama za potrebe pružanja usluga s dodanom vrijednošću (VAS). Kada se Grupa ponaša kao principal, njezin prihod uključuje bruto priljev ekonomskih koristi i potraživanja na račun Grupe, a ako se ponaša kao agent ili posrednik, prikupljeni iznos u ime principala ne priznaje se kao prihod, već se kao prihod priznaje isključivo iznos provizije te se sukladno tome ti prihodi prikazuju na neto osnovi. Obveza prema vanjskom dobavljaču priznaje se izravno kao potraživanje od krajnjeg korisnika. Računovodstvena politika priznavanja prihoda je ažurirana u skladu s navedenim. Zbog činjenice da su svi prihodi povezani sa pružanjem usluga s dodanom vrijednošću i ranije prikazivani na neto osnovi, primjena ovog dodatka nije utjecala na financijski položaj ili rezultat Grupe.

- ▶ MRS 20 *Računovodstvo državnih potpora i objavljivanje državne pomoći*: Dani zajmovi bez ili s malom kamatom neće biti izuzeti od potrebe za terećenjem kamatom. Kamata tereti dane zajmove ugovorene s kamatnom stopom koja je ispod tržišne. Primjena tog dodatka nije utjecala na financijski položaj ili rezultat Grupe, budući da Grupa nije korisnik državnih potpora.
- ▶ MRS 23 *Troškovi posudbe*: Definicija troškova posudbe je revidirana s ciljem da se dvije stavke troškova posudbe prikažu kao jedna – trošak kamate koji se računa korištenjem efektivne kamatne stope sukladno MRS-u 39. Grupa je dopunila svoju računovodstvenu politiku, a to nije dovelo do promjene u financijskom položaju Grupe.
- ▶ MRS 36 *Umanjenje imovine*: Ako se za procjenu „fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje“ koriste diskontirani novčani tijekovi, potrebno je objaviti bilješku o diskontnoj stopi na isti način na koji se objavljuje i bilješka kada se diskontirani novčani tijekovi koriste za procjenu „vrijednosti u upotrebi“. Primjena ovog dodatka nema izravan utjecaj na financijska izvješća Grupe jer je trenutno nadoknadivi iznos jedinice koja stvara novac procijenjena koristeći „vrijednost u upotrebi“.

Dodatak razjašnjava najveću dozvoljenu jedinicu za razvrstavanje goodwill-a, nastalog u poslovnom spajanju, koja je poslovni segment kao što je određeno u MSFI-ju 8 prije kumuliranja za potrebe izvješćivanja. Primjena ovog dodatka nije utjecala na Grupu jer je poslovni segment istovjetan izvještajnom segmentu.

- ▶ MRS 38 *Nematerijalna imovina*: Troškovi oglašavanja i promidžbene aktivnosti terete troškove Grupe kada Grupa ima pravo na primitak usluga ili dobara. Ovaj dodatak nema utjecaja na Grupu budući su takve aktivnosti i ranije odmah teretile troškove.

Također, uklonjena je mogućnost da se koriste druge metode amortizacije osim linearne metode. Grupa je prilikom redovnog razmatranja korisnih vjekova nematerijalne imovine zaključilo kako je upotreba linearne metode amortizacije još uvijek prikladna.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

2.2. Promjene računovodstvenih politika i objava (nastavak)

Ostali dodaci koji su nastali poboljšanjem sljedećih standarda MSFI-ja, nisu imali utjecaja na računovodstvene politike, financijski položaj ili rezultat Grupe.

- ▶ MSFI 2 *Plaćanje temeljeno na dionicama*
- ▶ MSFI 7 *Financijski instrumenti: Objave*
- ▶ MRS 8 *Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i pogreške*
- ▶ MRS 10 *Događaji nakon izvještajnog razdoblja*
- ▶ MRS 19 *Primanja zaposlenih*
- ▶ MRS 27 *Konsolidirana i odvojena financijska izvješća*
- ▶ MRS 28 *Računovodstvo ulaganja u pridružena društva*
- ▶ MRS 31 *Udjeli u zajedničkim pothvatima*
- ▶ MRS 34 *Financijsko izvješćivanje za razdoblja tijekom godine*
- ▶ MRS 38 *Nematerijalna imovina*
- ▶ MRS 39 *Financijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje*
- ▶ MRS 40 *Ulaganja u nekretnine*
- ▶ IFRIC 9 *Ponovna procjena ugrađenih derivata*
- ▶ IFRIC 16 *Zaštita neto ulaganja u inozemstvu*

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

2.2. Promjene računovodstvenih politika i objava (nastavak)

Standardi koji su objavljeni ali još nisu na snazi

Standardi koji su objavljeni ali još nisu na snazi do dana izdavanja financijskih izvješća Grupe su navedeni dolje:

MSFI 9 Financijski instrumenti

Dana 12. studenog 2009. godine, Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB) objavio je *MSFI 9 Financijski instrumenti* kao prvi korak u projektu zamjene *MRS-a 39 Financijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje*. MSFI 9 uvodi nove zahtjeve klasificiranja i mjerenja financijske imovine koji se moraju primijeniti počevši od 1. siječnja 2013. godine sa dozvoljenom ranijom primjenom. IASB namjerava proširiti MSFI 9 tijekom 2010. godine dodavanjem novih zahtjeva klasificiranja i mjerenja financijskih obveza, prestanka priznavanja financijskih instrumenata, umanjenja imovine i računovodstva zaštite. Do kraja 2010. godine MRS 39 bit će u potpunosti zamijenjen sa MSFI-jem 9. Grupa planira primijeniti ovaj novi standard na dan njegova stupanja na snagu.

IFRIC 19 Podmirenje financijskih obveza s kapitalnim instrumentima

Dana 26. studenog 2009. godine, Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB) objavio je IFRIC 19 Podmirenje financijskih obveza s kapitalnim instrumentima koji razjašnjava zahtjeve Međunarodnih standarda financijskih izvješća (MSFI-ja) kada poslovni subjekt pregovara uvjete financijske obveze sa svojim vjerovnikom te vjerovnik prihvaća dionice poslovnog subjekta ili druge kapitalne instrumente kao podmirenje financijske obveze u cijelosti ili djelomično. Tumačenje je na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. srpnja 2010. godine sa dozvoljenom ranijom primjenom. Grupa ne očekuje da će IFRIC 19 imati utjecaja na financijska izvješća budući da Grupa ne pregovara takve uvjete sa svojim vjerovnicima.

Dodaci MRS-u 24 Objavljivanje povezanih stranaka (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2011. godine)

Dodaci pojednostavljuju definiciju povezanih stranaka, razjašnjavajući njihovo uporabno značenje te eliminirajući proturječnosti proizašle iz te definicije. Također propisuju djelomično izuzeće od zahtjeva za objavljivanjem za društva povezana sa državom. Primjena tih dodataka neće imati utjecaja na financijski položaj ili rezultat Grupe, iako mogu utjecati na objavljivanje informacija o povezanim strankama.

Dodatak MRS-u 32 Financijski instrumenti: Prezentacija – klasifikacija izdavanja prava (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. veljače 2010. godine)

Dodatak mijenja definiciju financijske obveze uz izuzeće određenih prava, opcija i jamstava. Dodatak neće imati utjecaja na financijski položaj ili rezultat Grupe budući da Grupa nema takvih instrumenata.

Dodatak MSFI-ju 1 Prva primjena Međunarodnih standarda financijskog izvješćivanja – Ograničeno izuzeće od objava usporedivih podataka zahtijevanih po MSFI-ju 7 za subjekte koji prvi put primjenjuju MSFI-je (na snazi od 1. srpnja 2010)

Dodatak razjašnjava da subjekti koji prvi put primjenjuju MSFI-je ne moraju objaviti usporedne podatke kao što je iznijeto u dodatku MSFI-ja 7, a koji je objavljen u ožujku 2009. godine. Dodatak ne utječe na financijski položaj Grupe.

2.3. Značajne računovodstvene prosudbe, procjene i pretpostavke

Pri izradi konsolidiranih financijskih izvješća Grupe menadžment je koristio određene procjene i pretpostavke koje utječu na objavljene prihode, rashode, imovinu i obveze te objavljivanje potencijalnih obveza tijekom i na datum izvješća. Međutim, neizvjesnost vezana uz ove pretpostavke i procjene može rezultirati značajnim izmjenama knjigovodstvene vrijednosti odnosno imovine ili obveza u budućim razdobljima. Ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjena neizvjesnosti na datum izvješća o financijskom položaju koje nose znatan rizik značajnih izmjena knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obveza u sljedećoj financijskoj godini navedene su kako slijedi:

Rezerviranja i potencijalne obveze

Grupa je izložena riziku u nekoliko sudskih sporova i regulatornih postupaka koji mogu rezultirati značajnim odljevom ekonomskih sredstava. Grupa koristi unutarnje i vanjske pravne stručnjake kako bi procijenila ishod svakog slučaja zasebno te odlučilo treba li i koji iznos troškova rezervirati u financijskim izvješćima, kao što je detaljnije objašnjeno u bilješkama 22 i 28.

Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine

Umanjenje vrijednosti postoji kada neto knjigovodstvena vrijednost imovine ili jedinice koja stvara novac premašuje njen nadoknadivi iznos odnosno njenu fer vrijednost umanjenu za troškove prodaje ili vrijednost u upotrebi ovisno o tome što je veće. Kalkulacija fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje temeljena je na raspoloživim podacima iz povezanih prodajnih transakcija po uobičajenim tržišnim uvjetima slične imovine ili vidljivih tržišnih cijena umanjene za dodatne troškove otuđenja imovine. Kalkulacija vrijednosti u upotrebi temelji se na modelu diskontiranog novčanog tijeka. Novčani tijekovi su izvedeni iz budžeta za sljedećih deset godina te ne uključuju aktivnosti restrukturiranja kojima se Grupa još nije obvezala ili značajna buduća ulaganja koja će poboljšati učinkovitost imovine jedinice koja stvara novac koja je testirana. Nadoknadivi iznos je najosjetljiviji na diskontnu stopu korištenu za model diskontiranog novčanog tijeka kao i na očekivani budući novčani priljev i stopu rasta korištenu za svrhu ekstrapolacije podataka. Ostala nefinancijska imovina testira se na umanjenje vrijednosti kada postoje pokazatelji kako se neto knjigovodstvena vrijednost možda neće moći nadoknaditi. Detalji o neto knjigovodstvenoj vrijednosti i utjecaju na rezultat za razdoblje dani su u bilješkama 10 i 11.

Priznavanje prihoda – T-Club program nagrađivanja vjernosti korisnika

Grupa procjenjuje fer vrijednost dodijeljenih bodova u T-Club programu primjenjujući statističke tehnike. Ulazni podaci za taj model uključuju izradu pretpostavki o očekivanim stopama zamjene, raspoloživom asortimanu proizvoda koji će se u budućnosti moći zamijeniti te prioritete korisnika. Na dan 31. prosinca 2009. godine, procijenjena obveza za neiskorištene bodove je oko 70 milijuna kuna (31. prosinca 2008. godine: 50 milijuna kuna).

2.4. Sažetak računovodstvenih politika

a) *Dobit iz osnovne djelatnosti*

Dobit iz osnovne djelatnosti definirana je kao rezultat prije poreza na dobit i financijskih stavaka. Financijske stavke uključuju prihod od kamata na novac u bankama, depozite, trezorske zapise, ulaganja raspoloživa za prodaju koja nose kamatu, prihod od dividendi od pridruženih društava i zajedničkih ulaganja, troškove kamata na posudbe, dobitke i gubitke od prodaje financijskih instrumenata raspoloživih za prodaju te pozitivne i negativne tečajne razlike po cjelokupnoj monetarnoj imovini i obvezama iskazanim u stranim valutama.

b) *Poslovna spajanja i goodwill*

Poslovna spajanja iskazuju se primjenom metode računovodstva stjecanja. Trošak stjecanja priznaje se kao kumulirana prenesena naknada vrednovana na datum stjecanja, fer vrijednost i iznos bilo kojeg nekontroliranog interesa kod društva koje stječe. Za svako poslovno spajanje stjecatelj priznaje nekontrolirani interes kod društva koje stječe ili po fer vrijednosti ili po proporcionalnom udjelu prepoznatljive neto imovine društva koje se stječe. Nastali troškovi stjecanja se priznaju kao trošak razdoblja. Kada Grupa stječe poslovanje, procjenjuje financijsku imovinu i obveze po prikladnoj klasifikaciji u skladu s ugovorenim uvjetima, ekonomskim okolnostima i primjerenim uvjetima na datum stjecanja.

Ukoliko je poslovno spajanje ostvareno u etapama, ranija ulaganja u društvo koje se stječe ponovno se vrednuje po fer vrijednosti na datum stjecanja kroz izvješće o sveobuhvatnoj dobiti.

Goodwill stečen poslovnim spajanjem početno se mjeri po trošku koji je razlika između troška poslovnog spajanja i učešća Grupe u neto fer vrijednosti prepoznatljive imovine i obveza. Nakon početnog priznavanja, goodwill se mjeri po trošku umanjenom za akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Za potrebe testiranja umanjenja vrijednosti, goodwill stečen poslovnim spajanjem se od datuma stjecanja raspoređuje na jedinicu koja stvara novac Grupe, ili grupe jedinica koje stvaraju novac, a za koje se očekuje da će imati koristi od sinergija spajanja, bez obzira jesu li ostala imovina ili obveze Grupe dodijeljene tim jedinicama ili grupama jedinica. Svaka jedinica ili grupa jedinica na koju je goodwill raspoređen predstavlja najnižu razinu unutar Grupe na kojoj se goodwill prati za potrebe internog upravljanja.

c) *Ulaganja u pridružena društva*

U financijskim izvješćima Grupe ulaganja u pridružena društva (uobičajeno ulaganja uz vlasnički udio u iznosu od 20% do 50% u temeljnom kapitalu društva) u kojima HT d.d. ima značajan utjecaj vode se primjenom metode udjela umanjeno za gubitak od umanjenja vrijednosti imovine. Procjena vrijednosti ulaganja u pridružena društva vrši se u slučaju kada postoji naznaka da je ta vrijednost umanjena ili više ne postoje gubici od umanjenja priznati u prethodnim razdobljima.

2.4. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

d) *Ulaganja u zajednički pothvat*

Grupa ima udio u zajedničkom pothvatu koje je zajednički kontroliran subjekt, a ulagači imaju ugovor kojim se uspostavlja zajednička kontrola nad ekonomskim aktivnostima subjekta. Grupa priznaje svoj udio u zajedničkom pothvatu koristeći metodu udjela. Financijska izvješća zajedničkog pothvata pripremljena su za isto razdoblje kao i financijska izvješća matice.

Po potrebi se vrše prilagodbe kako bi se računovodstvene politike uskladile s Grupnim. U financijskim izvješćima Grupe eliminira se udio Grupe u nerealiziranim dobitcima i gubicima iz transakcija između Grupe i njenog zajednički kontroliranog društva. Gubici iz transakcija priznaju se odmah ukoliko je iz gubitka razvidno smanjenje neto utržive vrijednosti kratkotrajne imovine ili gubitak od umanjenja imovine. Ulaganje u zajednički pothvat prestaje se priznavati od datuma kada Grupa prestaje imati zajedničku kontrolu nad zajedničkim pothvatom.

e) *Nematerijalna imovina*

Nematerijalna imovina početno se mjeri po trošku nabave. Nematerijalna imovina se priznaje ako će buduće gospodarske koristi koje se mogu pripisati imovini ući u Grupu, a trošak imovine može se pouzdano izmjeriti. Nakon početnog priznavanja nematerijalna imovina iskazuje se prema trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Nematerijalna imovina amortizira se po linearnoj metodi tijekom procijenjenog korisnog vijeka uporabe. Ne postoji nematerijalna imovina za koju se procjenjuje neograničen korisni vijek uporabe te se razdoblje amortizacije razmatra jednom godišnje na kraju svake financijske godine.

Amortizacija UMTS licence počinje se obračunavati u trenutku početka komercijalne upotrebe UMTS mreže, a razdoblje amortizacije odgovara korisnom vijeku upotrebe licence.

Korisni vjekovi uporabe nematerijalne imovine su sljedeći:

UMTS licenca	20 godina
Patenti i koncesije	5 – 10 godina
Softver i ostala imovina	5 godina

2.4. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

f) *Nekretnine, postrojenja i oprema*

Pojedinačni predmet nekretnina, postrojenja i opreme, koji zadovoljava kriterije priznavanja kao imovina, mjeri se po trošku. Trošak pojedinog predmeta nekretnina, postrojenja i opreme obuhvaća nabavnu cijenu, uključujući uvozne carine i nepovratne poreze kod kupovine, nakon odbitka odobrenih popusta i sve troškove koji se izravno mogu pripisati dovođenju sredstva na mjesto i u radno stanje za namjeravanu uporabu.

Osim direktnih troškova; troškovi interno izgrađenih sredstava proporcionalno uključuju trošak indirektnog materijala i radne snage, kao i administrativne troškove vezane za proizvodnju ili pružanje usluga.

Nakon početnog priznavanja kao imovine, pojedinačni predmet nekretnine, postrojenja i opreme iskazuje se po iznosu troška umanjenog za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti.

Svaka stavka nekretnina, postrojenja i opreme značajnog udjela u trošku ukupne vrijednosti stavke amortizira se zasebno. Amortizacija se obračunava linearno.

Korisni vijek uporabe novostečene imovine:

Građevinski objekti	10 – 50 godina
Telekomunikacijska oprema i uređaji	
Kabeli	10 – 18 godina
Kabelska kanalizacija i cijevi	30 godina
Oprema	2 – 15 godina
Uređaji, vozila, IT i uredska oprema	4 – 15 godina
Ostala dugotrajna imovina	2 – 30 godina

Zemljište se ne amortizira.

Korisni vijek trajanja, metoda amortizacije i ostatak vrijednosti preispituju se na kraju svake poslovne godine i ukoliko se očekivanja razlikuju od prethodnih procjena, promjene se priznaju kao promjene u računovodstvenim procjenama.

Imovina u pripremi predstavlja nedovršenu imovinu i iskazuje se po trošku nabave.

Amortizacija imovine započinje kada je imovina spremna za uporabu.

2.4. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

g) Umanjenje vrijednosti imovine

Određivanje umanjena vrijednosti imovine uključuje korištenje procjena koje sadrže, ali nisu ograničene na uzroke, trenutak i iznos umanjena vrijednosti. Umanjenje vrijednosti temelji se na mnogim čimbenicima poput promjene tržišnih uvjeta, očekivanjima rasta industrije, povećanju troška kapitala, promjenama budućih mogućnosti financiranja, tehnološkoj zastarjelosti, prestanku pružanja usluga, troškovima zamjene, iznosima plaćenim u usporedivim transakcijama i ostalim promjenama okolnosti koje ukazuju na postojanje umanjena vrijednosti. Nadoknadivi iznos i fer vrijednosti obično se utvrđuju metodom diskontiranog novčanog tijeka koja sadrži razumne pretpostavke o tržištu. Utvrđivanje pokazatelja umanjena vrijednosti, kao i procjena budućih novčanih tijekova i određivanje fer vrijednosti imovine (ili grupe imovina) zahtijeva od menadžmenta značajne procjene pri prepoznavanju i vrednovanju pokazatelja umanjena vrijednosti, očekivanih novčanih tijekova, primjenjivih diskontnih stopa, korisnih vjekova upotrebe i ostataka vrijednosti. Konkretno, procjena novčanih tijekova pri određivanju fer vrijednosti djelatnosti podrazumijeva neprestano ulaganje u mrežnu infrastrukturu potrebno za rast budućih prihoda kroz nove podatkovne proizvode i usluge, za koje su raspoloživi tek ograničeni povijesni podaci o potražnji. Potražnja za tim proizvodima i uslugama manja od očekivane uzrokovala bi niže prihode, manji novčani tijek i potencijalno umanjenje na fer vrijednost ulaganja, što bi nepovoljno utjecalo na buduće rezultate poslovanja.

Ukoliko je imovini raspoloživoj za prodaju umanjena vrijednost, razlika između troška (neto od otplate glavnice i amortizacije) i trenutne fer vrijednosti, umanjena za gubitke od umanjena vrijednosti prethodno priznate u izvješću o sveobuhvatnoj dobiti prebacuje se iz kapitala u izvješće o sveobuhvatnoj dobiti. Ukidanje umanjena vrijednosti vlasničkih instrumenata klasificiranih kao raspoloživih za prodaju ne priznaju se u izvješću o sveobuhvatnoj dobiti. Ukidanje gubitaka od umanjena vrijednosti dužničkih instrumenata se provode kroz izvješće o sveobuhvatnoj dobiti ukoliko se povećanje fer vrijednosti instrumenta može objektivno povezati s događajem koji je nastao nakon priznavanja gubitka od umanjena vrijednosti u izvješće o sveobuhvatnoj dobiti.

h) Goodwill

Goodwill se testira na umanjenje vrijednosti jednom godišnje ili češće ukoliko događaji ili promjene okolnosti ukazuju da bi neto knjigovodstvena vrijednost mogla biti umanjena.

Umanjenje goodwilla se utvrđuje procjenom nadoknadivog iznosa, temeljem procjene vrijednosti u upotrebi, jedinice koja stvara novac (ili grupe jedinica), na koju se goodwill odnosi. Kada je iznos koji je moguće povratiti od jedinice koja stvara novac (ili grupe jedinica) manji od neto knjigovodstvene vrijednosti jedinice koja stvara novac (ili grupe jedinica) kojoj je goodwill dodijeljen, priznaje se gubitak od umanjena vrijednosti. Gubici od umanjena vrijednosti koji se odnose na goodwill ne mogu se ukinuti u sljedećim razdobljima. Grupa provodi godišnji test umanjena vrijednosti goodwilla na dan 31. prosinca. Više detalja dano je u bilješci 15.

i) Zalihe

Zalihe se vrednuju po nižoj vrijednosti između troška nabave i neto ostvarive vrijednosti, nakon rezerviranja za zastarjele i suvišne stavke. Neto ostvariva vrijednost je prodajna cijena u uobičajenom tijeku poslovanja, umanjena za troškove dovršetka, marketinga i distribucije. Trošak se utvrđuje na osnovi prosječnog vaganog troška.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

2.4. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

j) Potraživanja

Potraživanja su iskazana prema fer vrijednosti dane naknade i knjiže se po amortiziranom trošku, nakon ispravka za umanjenje vrijednosti.

k) Strane valute

Transakcije u stranoj valuti preračunate su u domaću valutu primjenom srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke na datum transakcije. Novčana imovina i obveze u stranoj valuti preračunate su u domaću valutu po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke važećem na datum izvješća o financijskom položaju. Dobitak ili gubitak nastao iz promjene tečaja nakon datuma transakcije evidentira se u izvješću o sveobuhvatnoj dobiti u sklopu financijskih prihoda odnosno financijskih rashoda.

l) Operativni najmovi

Najamnine koje proizlaze iz ugovora o najmu priznaju se kao trošak po linearnoj metodi tijekom razdoblja najma, čak i ako se plaćanja ne vrše prema toj osnovi.

m) Oporezivanje

Porez na dobit temelji se na rezultatu poslovne godine i uključuje odgođeno oporezivanje. Odgođeno oporezivanje računa se uz pomoć metode obveze proizašle iz izvješća o financijskom položaju.

Odgođeni porezi na dobit odražavaju neto porezni učinak privremenih razlika između knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obveza za potrebe financijskog izvješćivanja i iznosa korištenih za potrebe obračuna poreza na dobit. Odgođena porezna sredstva i obveze mjere se primjenom poreznih stopa za koje se očekuje da će se primijeniti na oporezivu dobit u godinama u kojima se očekuje nadoknada ili podmirenje tih privremenih razlika temeljem poreznih stopa koje su u primjeni na datum izvješća o financijskom položaju.

Mjerenje odgođenih poreznih obveza i sredstava odražava porezne posljedice koje bi mogle nastati iz načina na koji poduzeće očekuje, na datum izvješća o financijskom položaju, povrat ili podmirenje knjigovodstvenog iznosa svoje imovine i obveza.

Odgođena porezna sredstva i obveze ne diskontiraju se, i razvrstavaju se kao dugoročna imovina i obveze u izvješću o financijskom položaju. Odgođena porezna sredstva priznaju se kada postoji vjerojatnost da će na raspolaganju biti dostatna oporeziva dobit u odnosu na koju se mogu iskoristiti odgođena porezna sredstva.

Tekući porez i odgođeni porez terete se ili odobravaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti ako se porez odnosi na stavke koje su odobrene ili terećene, u istom ili različitom razdoblju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

n) Obveze prema zaposlenicima

Grupa pruža ostala dugoročna primanja zaposlenih (vidi bilješku 20). Ove obveze uključuju troškove jednokratnih otpremnina i jubilarnih nagrada (po godinama radnog staža) utvrđene korištenjem metode predvidive obveze poslodavca po zaposleniku. Metoda predvidive obveze poslodavca po zaposleniku uzima u obzir svako razdoblje radnog staža iz kojeg proizlazi dodatno povećanje obveze poslodavca za utvrđene naknade zaposlenicima i mjeri svaku obvezu posebno da bi se utvrdila konačna obveza.

2.4. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

n) Obveze prema zaposlenicima (nastavak)

Troškovi minulog rada se priznaju u ostalu sveobuhvatnu dobit odmah u razdoblju u kojem su nastali. Prihodi ili rashodi nastali izostankom ili podmirivanjem obveze se priznaju kad se izostanak ili podmirivanje dogodi. Obveza za naknade je mjerena sadašnjom vrijednošću procijenjenog budućeg novčanog tijeka koristeći diskontnu stopu sličnu kamatnoj stopi na državne obveznice, gdje su valuta i uvjeti državnih obveznica usklađeni s valutom i procijenjenim uvjetima obveze za naknade. Aktuarski dobici i gubici se priznaju izravno u izvješće o sveobuhvatnoj dobiti za razdoblje u kojem nastanu.

Grupa pruža kratkoročne naknade za smrt u službi koje se priznaje kao trošak u razdoblju nastanka.

o) Priznavanje prihoda

Prihodi se priznaju kada postoji vjerojatnost da će gospodarske koristi povezane s transakcijom ući u poduzeće i kad se iznos prihoda može pouzdano mjeriti. Prihodi za sve usluge priznaju se isključujući popuste kod pružanja usluga te poreze i carine. Grupa je procijenila svoje financijske ugovore po navedenim kriterijima i zaključilo da se ponaša kao principal u svim ugovorima s izuzetkom davanja na korištenje svoje telekomunikacijske infrastrukture trećim stranama koje svojim korisnicima pruža usluge s dodanom vrijednošću. U tom slučaju, Grupa se ponaša kao agent. Slijedeći posebni kriteriji priznavanja moraju se ispuniti prije samog priznavanja prihoda:

Prihodi od nepokretne telefonije sadrže prihode od priključenja i mjesečne naknade, prihode od telefonskih razgovora te prihode od dodatnih usluga u nepokretnoj telefoniji. Prihod od priključenja (naknade za aktivaciju) priznaje se ravnomjerno kroz buduća razdoblja ovisno o prosječnom vijeku upotrebe korisničkog priključka.

Prihodi od veleprodaje sadrže prihode od međusobnog povezivanja za domaće i inozemne operatore.

Prihodi od mobilne telefonije sadrže prihode od priključne pristojbe, mjesečne naknade i razgovora "post-paid" korisnika, razgovora "pre-paid" korisnika, razgovora pretplatnika međunarodnih mobilnih operatera prilikom roaminga u mreži društva T-Mobile, prodaju mobilnih aparata i prihod od međusobnog povezivanja u zemlji povezan s pokretnom mrežom.

Prihodi od neiskorištenih tarifnih paketa i unaprijed naplaćenih bonova se priznaju u računovodstvenom razdoblju kada su zarađeni u skladu s principom realizacije. Prije njihove realizacije priznati su kao odgođeni prihodi.

Prihodi od produkata koji se sastoje od više elemenata (proizvodi koji se prodaju u paketu) se priznaju u skladu sa US GAAP pravilom EITF 00-21 kako dozvoljavaju Međunarodni standardi financijskog izvješćivanja. Prihodi od produkata koji se sastoje od više elemenata se dijele na pojedine računovodstvene jedinice. Naknada dobivena za takav paket se alocira na pojedine računovodstvene jedinice unutar paketa na osnovi njihovih relativnih fer vrijednosti. Dio naknade paketa koji se odnosi na prodani proizvod a koji ne čini zasebnu računovodstvenu cjelinu se spaja sa iznosom koji se dodjeljuje drugom odgovarajućem proizvodu unutar paketa. Odgovarajuća metoda priznavanja prihoda se primjenjuje na kombinaciju tih proizvoda kao da se radi o jednoj računovodstvenoj cjelini. Iznos naknade koja se dodjeljuje pojedinom proizvodu unutar paketa ograničen je iznosom naknade koja ne ovisi o isporuci dodatnih proizvoda ili o zadovoljavanju drugih definiranih uvjeta (neovisnim iznosom).

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

2.4. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

o) Priznavanje prihoda (nastavak)

Prihodi od Interneta i podatkovnih usluga sadrže prihode od najma vodova, frame relay, ATM, Ethernet usluge, ADSL pristupa i prometa, pristupa fiksnoj liniji, WEB poslužitelja, VPN i prihode od Internet prometa prema T-Com pozivnom broju, multimedijske usluge, IP telefon (pristup i promet) i IPTV. Takav se prihod priznaje u knjigovodstvenom razdoblju u kojem je nastao.

Prihodi od davanja na korištenje svoje infrastrukture operatorima koje pruža usluge s dodanom vrijednošću prikazuju se na neto osnovi. Prihodi se isključivo odnose na iznos primljene provizije.

Prihodi od dividendi priznaju se kada Grupa stekne pravo na njih.

Prihodi od kamata priznaju se kada kamata nastane (koristeći efektivnu kamatnu stopu, odnosno stopu koja diskontira primitke kroz očekivani vijek financijskog instrumenta na neto knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine).

Grupa primjenjuje bodovni program nagrađivanja vjernosti korisnika, T-Club, unutar svojih segmenata nepokretne i pokretne telefonije. U skladu s IFRIC-om 13 bodovi za nagrađivanje vjernosti korisnika priznaju se kao posebne komponente u transakciji prodaje kojom su odobreni. Dio fer vrijednosti primljene naknade raspoređuje se na nagradne bodove i razgraničava se, a zatim se priznaje kao prihod kroz razdoblje u kojem su nagradni bodovi iskorišteni.

p) Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju gotovinu, depozite po viđenju i kratkoročna, visoko likvidna ulaganja koja se lako pretvaraju u poznate iznose novca s prvobitnim dospjećima od tri mjeseca ili manje i koja podliježu neznatnom riziku promjene vrijednosti.

q) Posudbe

Troškovi posudbi, koji uključuju kamate i ostale troškove koji nastaju u svezi uzimanja kredita, uključujući tečajne razlike koje proizlaze iz kredita u stranim valutama, knjiže se kao trošak u razdoblju njihova nastanka, osim onih koji su izravno vezani uz kupnju, izgradnju ili proizvodnju kvalificirane imovine te se kapitaliziraju.

Obveze po kreditima se prvo priznaju po vrijednosti primljenih sredstava, isključujući trošak transakcije.

2.4. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

r) Ulaganja

Osim kredita i potraživanja, sva ostala ulaganja su razvrstana u ulaganja raspoloživa za prodaju.

Ulaganja raspoloživa za prodaju razvrstana su u kratkotrajnu imovinu ako ih menadžment ima namjeru realizirati unutar 12 mjeseci od datuma izvješća o financijskom položaju. Svaka kupovina i prodaja ulaganja priznaje se na datum podmirenja.

Ulaganja se početno iskazuju po trošku, a to je fer vrijednost naknade koja je dana za njih, uključujući troškove transakcije.

Ulaganja raspoloživa za prodaju i ulaganja koja se drže radi trgovanja nakon početnog priznavanja se iskazuju po fer vrijednosti bez smanjenja za troškove transakcije na temelju njihove tržišne cijene na datum izvješća o financijskom položaju.

Dobici ili gubici nastali svođenjem na fer vrijednost ulaganja raspoloživih za prodaju priznaju se u ostalu sveobuhvatnu dobit, sve dok se ulaganje ne proda ili otuđi na drugi način, ili sve dok se ne bude smatralo umanjenim, u kom trenutku se kumulativni dobitak ili gubitak koji je ranije bio priznat u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti uključuje u neto dobit odnosno gubitak za odgovarajuće razdoblje.

Financijski instrumenti se općenito priznaju čim Grupa postane stranka u ugovornom odnosu financijskog instrumenta. Ipak, u slučaju redovne kupovine ili prodaje (kupovine ili prodaje financijske imovine prema ugovoru čije odredbe zahtijevaju isporuku unutar roka utvrđenog općenitim pravilima ili dogovorima na odnosnom tržištu), dan podmirenja je bitan za početno priznanje i prestanak priznavanja. Financijska imovina prestaje se priznavati kada primljen novac ili su istekla prava za primanje novca za imovinu. Financijska obveza prestaje se priznavati kada je obveza prema dugovanju izvršena ili otkazana ili istekla.

s) Rezerviranja

Rezerviranje se priznaje samo u slučaju kada Grupa ima postojeću obvezu (zakonsku ili izvedenu) kao rezultat prošlog događaja i ako postoji vjerojatnost da će biti potreban odljev sredstava koja čine gospodarske koristi kako bi se obveza podmirila, a moguće je napraviti pouzdanu procjenu iznosa obveze. Rezerviranja se razmatraju na svaki datum izvješća o financijskom položaju i prilagođavaju kako bi odražavala najbolju trenutnu procjenu.

U slučajevima kada je bitan učinak vremenske vrijednosti novca, iznos rezerviranja čini sadašnja vrijednost izdataka za koje se očekuje da će biti potrebni za podmirenje obveze. Kada se koristi diskontiranje, povećanje rezerviranja koje odražava protok vremena priznaje se kao financijski trošak.

Rezerviranja za otpremnine priznaju su kada se Grupa obveže raskinuti ugovore o radu sa zaposlenicima, to jest kada Grupa ima napravljen detaljan formalan plan za raskid ugovora o radu koji je bez realne mogućnosti povlačenja. Rezerviranja za otpremnine obračunata su u iznosima plaćenim ili koji se očekuju da će biti isplaćeni kao u slučaju programa zbrinjavanja viška radnika.

2.4. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

t) Potencijalne obveze

Potencijalne obveze ne priznaju se u financijskim izvješćima. Te obveze objavljuju se u bilješkama osim u slučaju da je mogućnost odljeva sredstava koja predstavljaju gospodarske koristi malo vjerojatna.

Potencijalna imovina ne priznaje se u financijskim izvješćima, nego se objavljuje u bilješkama kada je vjerojatan priljev gospodarskih koristi.

u) Plaćanje temeljeno na dionicama

Trošak transakcija koje se podmiruju u novcu početno se priznaje po fer vrijednosti na datum dodjele koristeći binomni model, pojedinosti su dane u bilješci 33. Fer vrijednost se priznaje kao trošak kroz razdoblja do datuma utvrđenja kada se priznaje odgovarajuća obveza. Obveza se naknadno vrednuje po fer vrijednosti na svaki datum izvješća o financijskom položaju uključujući datum podmirenja transakcije, dok se promjene fer vrijednosti priznaju u izvješću o sveobuhvatnoj dobiti.

v) Događaji nakon izvještajnog datuma

Događaji nastali nakon izvještajnog datuma koji daju dodatne informacije o poziciji Grupe na datum izvješća o financijskom položaju (događaji za usklađenje) iskazuju se u financijskim izvješćima. Događaji nastali nakon izvještajnog datuma koji nisu događaji za usklađenje objavljuju se u bilješkama kada su značajni.

3 Informacije o segmentima

Za primarni oblik izvješća o segmentima određeni su poslovni segmenti jer na rizike i stope povrata Grupe prvenstveno utječu razlike u proizvodima i uslugama koje pružaju tržištu. Sekundarne informacije su izvješća po zemljopisnim područjima. Poslovni segmenti su organizirani i vođeni odvojeno prema prirodi proizvoda i usluga koje pružaju, gdje svaki segment predstavlja stratešku poslovnu jedinicu koja nudi različite proizvode i usluge različitim tržištima.

T-Com segment pruža usluge nepokretne telefonije, veleprodajne usluge, usluge Interneta i podatkovne usluge.

T-Mobile pruža usluge pokretne telefonije.

Menadžment prati poslovne rezultate svojih poslovnih jedinica zasebno u svrhu donošenja odluka o alociranju resursa i ocjena rezultata. Rezultat segmenta se procjenjuje temeljem dobiti ili gubitku iz osnovne djelatnosti te se dosljedno mjeri u odnosu na dobit ili gubitak iz osnovne djelatnosti u konsolidiranim financijskim izvješćima.

Transferne cijene između poslovnih segmenata su postavljene na tržišnom principu na način sličan u odnosima s neovisnim stranama. Prihodi, troškovi i rezultat segmenata uključuju transakcije između poslovnih segmenata. Te transakcije su eliminirane u konsolidaciji.

Zemljopisni segmenti Grupe temelje se na zemljopisnom položaju njenih korisnika.

Prihodi od poziva koji se terminiraju u pokretnoj mreži za čiji tranzit se koristi mreža T-Com-a se u T-Com segmentu objavljuju kao prihodi od usluga veleprodaje, dok se na razini Grupe svrstavaju pod prihode od pokretne telefonije.

Prihodi od prodaje trgovačke robe pokretne telefonije na prodajnim mjestima T-Com-a se u T-Com segmentu objavljuju kao razni prihodi, dok se na razini Grupe svrstavaju pod prihode od pokretne telefonije.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

3 Informacije o segmentima (nastavak)

Poslovni segmenti

U sljedećim tabelama prikazani su prihod i dobit te određena imovina i obveze Grupe po poslovnim segmentima:

Za godinu završenu 31. prosinca 2009.	T-Com milijuni kuna	T-Mobile milijuni kuna	Svrstavanje milijuni kuna	Eliminacije milijuni kuna	Ukupno milijuni kuna
Prihod					
Usluge nepokretne telefonije	2.505	-	-	-	2.505
Usluge veleprodaje	756	-	(60)	-	696
Usluge Interneta	1.146	-	-	-	1.146
Podatkovne usluge	183	-	-	-	183
Usluge pokretne telefonije	-	3.831	137	-	3.968
Razno	96	-	(77)	-	19
Prodaja vanjskim korisnicima	4.686	3.831	-	-	8.517
Prodaja između segmenata	359	357	-	(716)	-
Ukupan prihod	5.045	4.188	-	(716)	8.517
Rezultat					
Rezultat segmenta	953	1.341	-	-	2.294
Neto financijski prihod	148	124	-	-	272
Dobit prije poreza	1.101	1.465	-	-	2.566
Trošak poreza na dobit	(240)	(302)	-	-	(542)
Dobit godine	861	1.163	-	-	2.024
Na dan 31. prosinca 2009.					
<i>Imovina i obveze</i>					
Imovina segmenta	10.573	5.142	-	(1.618)	14.097
Ulaganja u pridruženo društvo	2	-	-	-	2
Ulaganja u zajednički pothvat	373	-	-	-	373
Ukupno imovina	10.948	5.142	-	(1.618)	14.472
Obveze segmenta	1.559	1.041	-	(140)	2.460
Ukupno obveze	1.559	1.041	-	(140)	2.460
<i>Ostali podaci o segmentu</i>					
Kapitalna ulaganja:					
Nekretnine, postrojenja i oprema	920	248	-	-	1.168
Nematerijalna imovina	163	222	-	-	385
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme	737	292	-	-	1.029
Amortizacija nematerijalne imovine	167	169	-	-	336
Trošak umanjenja vrijednosti imovine priznat u izvješću o sveobuhvatnoj dobiti	(3)	(33)	-	-	(36)
Rezerviranja i obveze prema zaposlenima	262	46	-	-	308

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

3 Informacije o segmentima (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2008. Ispravljeno	T-Com milijuni kuna	T-Mobile milijuni kuna	Svrstavanje milijuni kuna	Eliminacije milijuni kuna	Ukupno milijuni kuna
Prihod					
Usluge nepokretne telefonije	2.791	-	-	-	2.791
Usluge veleprodaje	836	-	(117)	-	719
Usluge Interneta	898	-	-	-	898
Podatkovne usluge	199	-	-	-	199
Usluge pokretne telefonije	-	3.975	200	-	4.175
Razno	92	-	(83)	-	9
Prodaja vanjskim korisnicima	4.816	3.975	-	-	8.791
Prodaja između segmenata	376	436	-	(812)	-
Ukupan prihod	5.192	4.411	-	(812)	8.791
Rezultat					
Rezultat segmenta	1.133	1.469	-	-	2.602
Neto financijski prihod	241	99	-	-	340
Dobit prije poreza	1.374	1.568	-	-	2.942
Trošak poreza na dobit	(299)	(333)	-	-	(632)
Dobit godine	1.075	1.235	-	-	2.310
Na dan 31. prosinca 2008.					
<i>Imovina i obveze</i>					
Imovina segmenta	10.883	4.123	-	(168)	14.838
Ulaganja u pridruženo društvo	2	-	-	-	2
Ulaganja u zajednički pothvat	365	-	-	-	365
Ukupno imovina	11.250	4.123	-	(168)	15.205
Obveze segmenta	1.746	1.187	-	(168)	2.765
Ukupno obveze	1.746	1.187	-	(168)	2.765
<i>Ostali podaci o segmentu</i>					
Kapitalna ulaganja:					
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.000	342	-	-	1.342
Nematerijalna imovina	157	125	-	-	282
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme	713	301	-	-	1.014
Amortizacija nematerijalne imovine	167	165	-	-	332
Trošak umanjenja vrijednosti imovine knjižen u izvješću o sveobuhvatnoj dobiti	(14)	(3)	-	-	(17)
Rezerviranja i obveze prema zaposlenima	250	27	-	-	277

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

3 Informacije o segmentima (nastavak)

Prihodi – prema zemljopisnim područjima

	2009. godina milijuni kuna	2008. godina milijuni kuna Ispravljeno
Republika Hrvatska	7.806	7.949
Ostatak svijeta	711	842
	<u>8.517</u>	<u>8.791</u>

4 Troškovi usluga

	2009. godina milijuni kuna	2008. godina milijuni kuna
Međusobno povezivanje u zemlji	547	558
Međusobno povezivanje u inozemstvu	459	543
Ostale usluge	260	256
	<u>1.266</u>	<u>1.357</u>

5 Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine

	2009. godina milijuni kuna	2008. godina milijuni kuna
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme	1.029	1.014
Amortizacija nematerijalne imovine	336	332
	<u>1.365</u>	<u>1.346</u>
Gubitak od umanjenja vrijednosti	36	17
	<u>1.401</u>	<u>1.363</u>

Detaljno objašnjenje troška amortizacije i gubitka od umanjenja vrijednosti dano je u bilješkama 10 i 11.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

6 Troškovi otpremnina

	2009. godina milijuni kuna	2008. godina milijuni kuna
Rezerviranja na dan 1. siječnja – kratkoročni dio	139	231
Povećanja priznata u izvješću o sveobuhvatnoj dobiti	39	48
Iskorištenje	(171)	(140)
Rezerviranja na dan 31. prosinca – kratkoročni dio	<u>7</u>	<u>139</u>

	2009. godina milijuni kuna	2008. godina milijuni kuna
Rezerviranja na dan 1. siječnja – dugoročni dio	-	-
Povećanja priznata u izvješću o sveobuhvatnoj dobiti	113	-
Rezerviranja na dan 31. prosinca – dugoročni dio	<u>113</u>	<u>-</u>

Troškovi otpremnina i rezerviranja sastoje se od iznosa bruto otpremnina za zaposlenike kojima će biti raskinut ugovor o radu nakon 31. prosinca 2009. godine i 31. prosinca 2010. godine iz poslovno uvjetovanih razloga.

7 Ostali troškovi

	2009. godina milijuni kuna	2008. godina milijuni kuna Ispravljeno
Usluge održavanja	379	369
Troškovi promidžbe	234	287
Najamnina (bilješka 27)	142	187
Troškovi licenci	121	105
Prodajne naknade	118	129
Poštanski troškovi	107	68
Ugovori o djelu	66	89
Ostali porezi i doprinosi	55	56
Obrazovanje i savjetovanje	45	56
Pozivni centri i korisnička podrška	39	12
Dnevnice i ostali putni troškovi	23	25
Osiguranje	16	14
Rezerviranja za naknade i rizike (bilješka 22)	11	22
Gubitak od otuđenja dugotrajne imovine	9	7
Ostali troškovi	107	81
	<u>1.472</u>	<u>1.507</u>

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

8 Porez

a) *Porez na dobit*

	2009. godina milijuni kuna	2008. godina milijuni kuna
Porez tekuće godine	528	620
Odgođeni porezni trošak	14	12
Porez	<u>542</u>	<u>632</u>

b) *Usklada poreza na dobit i porezne stope*

	2009. godina milijuni kuna	2008. godina milijuni kuna
Dobit prije poreza	<u>2.566</u>	<u>2.942</u>
Porez na dobit od 20% (domaća stopa)	513	588
<i>Učinak porezno neoporezivih stavaka:</i>		
Primljene dividende i poticaji	(2)	(3)
Ispravak vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja	(7)	(3)
Prihodi oporezivani u ranijim godinama	(4)	-
Smanjena amortizacija	(5)	-
Ostalo	(6)	(11)
<i>Učinak porezno nepriznatih rashoda:</i>		
Porez prethodnih godina	10	11
Ispravak vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja i ukalkulirani troškovi	9	18
Troškovi reprezentacije i upotreba službenih vozila	4	5
Ostalo	16	15
Odgođeni porezni trošak	14	12
Porez	<u>542</u>	<u>632</u>
Efektivna porezna stopa	<u>21,12%</u>	<u>21,48%</u>

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

8 Porez (nastavak)

Dijelovi i kretanja odgođene porezne imovine i obveza su sljedeći:

	31. prosinca 2009. milijuni kuna	Terećenje u izvješću o sveobuhvatnoj dobiti milijuni kuna	31. prosinca 2008. milijuni kuna
<i>Odgođena porezna imovina</i>			
Umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme	16	(5)	21
Razgraničenje prihoda od priključnih pristojbi	15	(4)	19
Porezno nepriznata vrijednosna usklađenja	12	(4)	16
Rezerviranje za provizije	-	(3)	3
Ostalo	3	2	1
Ukupno odgođena porezna imovina	<u>46</u>	<u>(14)</u>	<u>60</u>

Odgođeno porezno sredstvo Grupe se javlja s naslova umanjnja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme jer 395 milijuna kuna umanjnja vrijednosti iz 2001. godine nije bilo porezno priznato u toj godini. Od tog iznosa, 315 milijuna kuna postalo je porezno priznato u razdoblju od 2002. godine do 2009. godine, a preostalih 80 milijuna kuna će biti porezno priznato u narednim razdobljima.

Grupa je priznala odgođenu poreznu imovinu sa temelja privremenih razlika koje su nastale priznavanjem prihoda od priključnih pristojbi u ranijim razdobljima na koje je tada plaćen porez, a odgađanjem tih prihoda na razdoblje vijeka pružanja usluga korisnicima za potrebe izvješćivanja.

U Hrvatskoj ne postoji formalan postupak za potvrđivanje konačnog iznosa poreza prilikom podnošenja poreznih prijavi za porez na dobit i PDV. Međutim, porezna obveza podliježe kontroli odgovarajućih poreznih organa u bilo kojem trenutku u naredne tri godine nakon završetka porezne godine u kojoj su porezne prijave podnesene. Ograničenje od tri godine počinje s godinom koja slijedi nakon godine u kojoj je predana porezna prijava, npr. 2010. godina za poreznu obvezu za 2009. godinu. Brojanje tri godine ponovo počinje bilo kojim činom poreznih organa kojemu je namjera naplata poreza, kamate ili kazne do isteka apsolutne zastare od 6 godina.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

9 Zarade po dionici

Osnovne zarade po dionici izračunavaju se dijeljenjem dobiti pripisive redovnim dioničarima Grupe s vaganim prosječnim brojem redovnih dionica tijekom razdoblja.

Razrijeđene zarade po dionici jednake su osnovnim zaradama po dionici jer ne postoje potencijalne razrjeđive redovne dionice.

Slijede podaci o dobiti i dionicama korištenim za izračun osnovnih i razrijeđenih zarada po dionici:

	2009.	2008.
Dobit godine pripisiva redovnim dioničarima Društva u milijunima kuna	<u>2.024</u>	<u>2.310</u>
Vagani prosječni broj redovnih dionica za osnovnu zaradu po dionici	<u>81.888.535</u>	<u>81.888.535</u>

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

10 Nematerijalna imovina

	Licence koncesije milijuni kuna	Softver milijuni kuna	Ostala imovina milijuni kuna	Investicije u tijeku milijuni kuna	Ukupno milijuni kuna
Nabavna vrijednost					
Stanje 1. siječnja 2008. godine	568	1.433	26	148	2.175
Povećanja	-	73	24	185	282
Prijenosi	55	180	41	(276)	-
Prijenosi iz nekretnina, postrojenja i opreme	-	-	-	22	22
Smanjenja	(15)	(176)	-	-	(191)
Stanje 31. prosinca 2008. godine	608	1.510	91	79	2.288
Povećanja	72	198	16	99	385
Prijenosi	41	97	4	(142)	-
Prijenosi iz nekretnina, postrojenja i opreme	-	62	-	53	115
Smanjenja	(44)	(56)	-	-	(100)
Stanje 31. prosinca 2009. godine	677	1.811	111	89	2.688
Ispravak vrijednosti					
Stanje 1. siječnja 2008. godine	319	837	14	-	1.170
Amortizacija tekuće godine	69	251	12	-	332
Umanjenje vrijednosti	2	-	-	-	2
Prijenosi iz nekretnina, postrojenja i opreme	1	2	-	-	3
Smanjenja	(19)	(172)	-	-	(191)
Prijenosi	(3)	3	-	-	-
Stanje 31. prosinca 2008. godine	369	921	26	-	1.316
Amortizacija tekuće godine	65	253	18	-	336
Umanjenje vrijednosti	7	15	-	-	22
Prijenosi iz nekretnina, postrojenja i opreme	-	62	-	-	62
Smanjenja	(22)	(47)	-	-	(69)
Stanje 31. prosinca 2009. godine	419	1.204	44	-	1.667
Neto knjigovodstvena vrijednost					
Stanje 31. prosinca 2008. godine	239	589	65	79	972
Stanje 31. prosinca 2009. godine	258	607	67	89	1.021

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

10 Nematerijalna imovina (nastavak)

U dugotrajnu nematerijalnu imovinu Grupe na dan 31. prosinca 2009. godine uključena je neto knjigovodstvena vrijednost UMTS koncesije u iznosu od 101 milijuna kuna (31. prosinca 2008.: 108 milijuna kuna). UMTS koncesija se amortizira u razdoblju od 20 godina (počevši od lipnja 2005. godine).

Investicije u tijeku uglavnom predstavljaju ulaganja u softver i licence.

Povećanje nematerijalne imovine

Značajnija povećanja nematerijalne imovine u izvještajnom razdoblju odnose se na GSM licence u iznosu od 50 milijuna kuna, softver koji se odnosi na GSM u iznosu od 33 milijuna kuna, softver koji se odnosi na UMTS u iznosu od 14 milijuna kuna, maloprodajni softver u iznosu od 9 milijuna kuna, softver za interno izvješćivanje u iznosu od 9 milijuna kuna, nadogradnju softvera za izdavanje računa u iznosu od 19 milijuna, softver za unaprjeđenje poslovnih procesa u iznosu od 7 milijuna kuna te ostala ulaganja u softver koji se odnosi na mrežu i infrastrukturu u iznosu od 21 milijuna kuna.

Gubitak od umanjenja vrijednosti

Tijekom 2009. godine Grupa je umanjila vrijednost nematerijalne imovine u iznosu od 22 milijuna kuna (2008. godine: 2 milijuna kuna) koja se uglavnom odnosi na licence i softver za prijenos podataka zbog prelaska na napredniju tehnologiju. Nadoknadi iznos ovih licenci jednak je njihovoj fer vrijednosti umanjenoj za troškove prodaje, a određen je na temelju najboljih raspoloživih informacija na dan izvješća o financijskom položaju kako bi odrazio iznos koji bi Grupa mogla ostvariti prodajom ove imovine u transakciji između poznatih i voljnih strana, nakon umanjenja za troškove otuđenja.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

11 Nekretnine, postrojenja i oprema

	Zemljište i građevinski objekti milijuni kuna	Telekom postrojenja i oprema milijuni kuna	Alati, vozila, IT i uredska oprema milijuni kuna	Investicije u tijeku milijuni kuna	Ukupno milijuni kuna
Nabavna vrijednost					
Stanje 1. siječnja 2008. godine	1.723	9.257	903	551	12.434
Povećanja	14	446	54	828	1.342
Prijenosi	66	399	63	(528)	-
Prijenosi u nematerijalnu imovinu	-	-	-	(22)	(22)
Smanjenja	(13)	(128)	(54)	(4)	(199)
Stanje 31. prosinca 2008. godine	1.790	9.974	966	825	13.555
Povećanja	84	759	44	281	1.168
Prijenosi	67	475	55	(597)	-
Prijenosi u nematerijalnu imovinu	-	(62)	-	(53)	(115)
Smanjenja	(3)	(58)	(65)	22	(104)
Stanje 31. prosinca 2009. godine	1.938	11.088	1.000	478	14.504
Ispravak vrijednosti					
Stanje 1. siječnja 2008. godine	653	5.064	560	4	6.281
Amortizacija tekuće godine	86	825	103	-	1.014
Umanjenje vrijednosti	-	10	-	5	15
Smanjenja	(9)	(126)	(45)	(3)	(183)
Stanje 31. prosinca 2008. godine	730	5.773	618	6	7.127
Amortizacija tekuće godine	94	826	109	-	1.029
Umanjenje vrijednosti	-	10	4	-	14
Prijenosi u nematerijalnu imovinu	-	(62)	-	-	(62)
Smanjenja	(2)	(54)	(54)	(1)	(111)
Stanje 31. prosinca 2009. godine	822	6.493	677	5	7.997
Neto knjigovodstvena vrijednost					
Stanje 31. prosinca 2008. godine	1.060	4.201	348	819	6.428
Stanje 31. prosinca 2009. godine	1.116	4.595	323	473	6.507

U investicije u tijeku Grupe uključeni su i veći rezervni dijelovi u iznosu od 35 milijuna kuna (31. prosinca 2008. godine: 55 milijuna kuna), neto od ispravka vrijednosti u iznosu od 4 milijuna kuna (31. prosinca 2008. godine: 3 milijuna kuna).

Početkom 2001. godine Grupa je provela dodatne postupke kojima je dokazano pravo vlasništva nad zemljištem i građevinskim objektima prenesenim iz vlasništva društva HPT s p.o. sukladno Zakonu o razdvajanju na dan 10. srpnja 1998. godine. Formalno registriranje prava vlasništva još je u tijeku.

Grupa nema značajnih nekretnina, postrojenja i opreme koju namjerava rashodovati ili prodati, niti ima značajnih neiskorištenih nekretnina, postrojenja i opreme.

11 Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Gubitak od umanjenja vrijednosti

U 2009. godini Grupa je umanjila vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme u iznosu od 14 milijuna kuna (2008. godine: 15 milijuna kuna) koje se uglavnom odnosi na hardver za prijenos podataka zbog prelaska na napredniju tehnologiju. Nadoknadi iznos ove opreme jednak je njenoj fer vrijednosti umanjenoj za troškove prodaje, a određen je na temelju najboljih raspoloživih informacija na dan izvješća o financijskom položaju kako bi odrazio iznos koji bi Grupa mogla ostvariti prodajom ove imovine u transakciji između poznatih i voljnih strana, nakon umanjenja za troškove otuđenja.

Otuđenje nekretnina, postrojenja i opreme

Otuđenje nekretnina, postrojenja i opreme Grupe prvenstveno se odnosi na rashodovanje telekomunikacijskih postrojenja i opreme u iznosu od 40 milijuna kuna te na rashodovanje starih alata, IT i uredske opreme u iznosu od 65 milijuna kuna (sve vrijednosti su iskazane kao bruto knjigovodstvene vrijednosti).

Vlasništvo nad distribucijsko-telekomunikacijskom infrastrukturom

Iako je imovina (uključujući telekomunikacijsku kanalizaciju kao dio telekomunikacijske mreže) stečena prijenosom od pravnog prethodnika Društva, javne tvrtke HPT, putem „Zakona o razdvajanju Hrvatske pošte i telekomunikacija“ i uložena u temeljni kapital pri stvaranju Društva od strane Republike Hrvatske 1. siječnja 1999. godine, u skladu s ostalim hrvatskim zakonima, dio mreže Društva smatran nekretninama, a koji je poznat pod nazivom distributivna telekomunikacijska kanalizacija (DTK) nema svu potrebnu dokumentaciju (građevinske dozvole, uporabne dozvole i sl.), a njezin veći dio nije upisan u zemljišnim knjigama što bi moglo biti značajno pri dokazivanju vlasništva trećim stranama. Postoje događaji neovlaštenog ulaska u kanalizacijske sustave T-HT-a od strane konkurenata i određene tražbine nad vlasništvom te imovine od strane lokalnih organa vlasti (grad Zagreb i grad Split predstavljaju veći dio problema) koji mogu imati materijalan utjecaj na financijska izvješća u slučaju da T-HT ne bude u mogućnosti dokazati svoja vlasnička prava na neki dio DTK-a.

Društvo je osnovalo Odjel za dokumentaciju i telekomunikacijsku infrastrukturu čija je odgovornost osigurati da sva imovina bude propisno legalizirana, dokumentirana i da sva potrebna dokumentacija bude dostupna svim zainteresiranim odjelima i organima vlasti. Ovaj proces je spor i složen jer ne ovisi samo o T-HT-u nego i o državnim i lokalnim vlastima. Od 2006. godine aktivnosti T-HT-a bile su usmjerene na potpisivanje ugovora o pravu služnosti s lokalnim vlastima i ugovora o korištenju cestovnog zemljišta s Hrvatskim cestama i Županijskim upravama za ceste. Zaključeni su ugovori o pravu služnosti s gradovima Rijekom, Dubrovnikom, Varaždinom, Čakovcem, Gospićem, Požegom, Pulom, Bjelovarom, Slavonskim Brodom, Krapinom, Karlovcem, Šibenikom, Vukovarom, Viroviticom, Siskom i drugim manjim gradovima i zajednicama. Također, ugovori o korištenju cestovnog zemljišta sklopljeni su s državnim poduzećima Hrvatskim cestama i Županijskim upravama za ceste, pokrivajući većinu mreže koja prolazi cestovnim zemljištem (sa 17 od ukupno 21 županije).

11 Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Vlasništvo nad distribucijsko-telekomunikacijskom infrastrukturom (nastavak)

Proces legalizacije ubrzat će se primjenom novog Zakona o elektroničkim komunikacijama koji obvezuju lokalnu upravu i ostale vlasnike zemljišta korištenog za izgradnju telekomunikacijske infrastrukture da daju T-HT-u pravo puta ukoliko se ne može postići neko drugo rješenje. Novi Zakon o elektroničkim komunikacijama stupio je na snagu 1. srpnja 2008. godine. Novi Zakon o elektroničkim komunikacijama i Pravilnik o potvrdi i naknadi za pravo puta (na snazi od 31. ožujka 2009. godine) otvorili su nove mogućnosti za pregovore s lokalnim vlastima i Županijskim cestama koji ne žele sklopiti ugovore o pravu služnosti i ugovore o korištenju, jer je uveden ugovor o pravu puta kojim bi se mogli riješiti preostali pravni i vlasnički problemi.

Novi Zakon o elektroničkim komunikacijama obradio je ovo pitanje u velikoj mjeri sukladno s Memorandumom o razumijevanju (pogledati niže). Međutim, moguće su poteškoće i izazovi tijekom postupka donošenja podzakonskih akata vezanih uz Zakon o elektroničkim komunikacijama od strane Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije (dalje: „HAKOM“). U prosincu 2008. godine, HAKOM je donio Pravilnik o načinu i uvjetima pristupa i zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme (NN 154/08 na snazi od 6. siječnja 2009. godine) kojim prestaju važiti Uvjeti zajedničke uporabe izgrađene telekomunikacijske kanalizacije, a koji regulira pitanje na sličan način. U veljači 2009. godine HAKOM je donio Pravilnik o potvrdi i naknadi za pravo puta (NN 31/09 na snazi od 19. ožujka 2009. godine) kojim su utvrđeni uvjeti za izdavanje potvrda i naknade za pravo puta. Naknade za pravo puta utvrđene su, ovisno o vrsti korištenog zemljišta, u iznosu od 4 do 10 kn/m².

Vezano za ponudu Vlade Republike Hrvatske (Vlada) za prodaju redovnih dionica, Vlada Republike Hrvatske (RH), Društvo i Deutsche Telekom AG su sklopili Memorandum o razumijevanju kako bi razriješili razna pitanja vezana uz Inicijalnu javnu ponudu, uključujući DTK infrastrukturu. Među ostalim se time postavljaju načela na kojima će se temeljiti određivanje naknade za pravo služnosti i zajedničko korištenje DTK-a.

Vlada Republike Hrvatske se obvezala, u okviru svojih ovlaštenja, da će učiniti razumne napore kako bi osigurala odgovarajući pravni i regulatorni okvir u hrvatskom pravnom sustavu što je prije moguće.

Grupa je procijenila i iskazala postojanje rizika, uključujući i pribavljanje pravnog mišljenja o navedenoj situaciji, no kako je ovaj problem vrlo složen, Grupa ne može sa sigurnošću utvrditi vjerojatnost mogućeg ishoda i hoće li ishod rezultirati umanjnjem vrijednosti telekomunikacijske kanalizacije bilo zbog nemogućnosti utvrđivanja vlasništva, ili kao rezultat naknada za pravo služnosti koje se mogu pojaviti, a mogu imati retroaktivni učinak. Zato u ovim financijskim izvješćima nisu po navedenom napravljena nikakva usklađenja.

Neto knjigovodstvena vrijednost telekomunikacijske kanalizacije Grupe na dan 31. prosinca 2009. godine iznosi 887 milijuna kuna (31. prosinca 2008. godine: 857 milijuna kuna).

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

12 Ulaganja u pridruženo društvo

Neto knjigovodstvena vrijednost ulaganja u pridruženo društvo uključuje:

	31. prosinca 2009. milijuni kuna	31. prosinca 2008. milijuni kuna
HP d.o.o. Mostar	2	2
	<u>2</u>	<u>2</u>

HT d.d. u pridruženom društvu HP d.o.o. Mostar sa sjedištem u Republici Bosni i Hercegovini posjeduje vlasnički udio od 30,29%. Osnovna djelatnost pridruženog društva je pružanje poštanskih usluga.

Promjene ulaganja u pridruženo društvo Grupe tijekom godina završenih 31. prosinca 2009. i 31. prosinca 2008. bile su kako slijedi:

	2009. godina milijuni kuna	2008. godina milijuni kuna
<i>Neto knjigovodstvena vrijednost</i>		
Stanje 1. siječnja	2	2
Udjel u dobitku od ulaganja u pridruženo društvo	-	1
Umanjenje vrijednosti ulaganja u pridruženo društvo	-	(1)
Stanje 31. prosinca	<u>2</u>	<u>2</u>

Skraćeni prikaz udjela Grupe u kumulativnim financijskim informacijama pridruženog društva je kako slijedi:

	31. prosinca 2009. Nerevidirano milijuni kuna	31. prosinca 2008. Revidirano milijuni kuna
<i>Udio u izvješću o financijskom položaju pridruženog društva:</i>		
Kratkotrajna imovina	26	24
Dugotrajna imovina	20	29
Kratkoročne obveze	(15)	(12)
Dugoročne obveze	(2)	(11)
Neto imovina	<u>29</u>	<u>30</u>
	2009. Nerevidirano	2008. Revidirano
<i>Udio u prihodima i dobiti pridruženog društva:</i>		
Prihodi	32	21
Dobit	<u>-</u>	<u>1</u>

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

13 Ulaganja u zajednički pothvat

Neto knjigovodstvena vrijednost ulaganja u zajednički pothvat uključuje:

	31. prosinca 2009. milijuni kuna	31. prosinca 2008. milijuni kuna
HT d.o.o. Mostar	373	365
	<u>373</u>	<u>365</u>

HT d.d. u ulaganju u zajednički pothvat HT d.o.o. Mostar sa sjedištem u Republici Bosni i Hercegovini posjeduje vlasnički udio od 39,1%. Osnovna djelatnost tog društva je pružanje telekomunikacijskih usluga.

Udio Grupe u nerevidiranom poslovnom rezultatu društva HT d.o.o. Mostar za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine je priznat u izvješću o sveobuhvatnoj dobiti u iznosu od 12 milijuna kuna (2008. godina: 17 milijuna kuna je priznato na temelju nerevidiranih rezultata, a sastoji se od udjela u dobiti za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine u iznosu od 6 milijuna kuna koja je kasnije i potvrđena u revidiranim izvješćima, te od dodatnog usklađenja u dobiti u iznosu od 11 milijuna kuna koje se odnosi na konačne revidirane rezultate zajednički kontroliranog društva za 2007. godinu).

Dana 4. kolovoza 2009. godine T-HT je primio dividendu od HT-a d.o.o. Mostar u iznosu od 4 milijuna kuna za financijsku godinu 2007. Sukladno tome je ulaganju u zajednički pothvat smanjeno za isti iznos.

	31. prosinca 2009. Nerevidirano milijuni kuna	31. prosinca 2008. Revidirano milijuni kuna
<i>Udio u izvješću o financijskom položaju zajednički kontroliranog društva:</i>		
Kratkotrajna imovina	74	73
Dugotrajna imovina	617	600
Kratkoročne obveze	(118)	(115)
Dugoročne obveze	(100)	(85)
Neto imovina	<u>473</u>	<u>473</u>
	2009. Nerevidirano	2008. Revidirano
<i>Udio u prihodima i dobiti zajednički kontroliranog društva:</i>		
Prihodi	353	365
Dobit	<u>12</u>	<u>6</u>

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

14 Ulaganja raspoloživa za prodaju

Dugotrajna ulaganja raspoloživa za prodaju uključuju sljedeće obveznice:

<i>Izdavatelj</i>	<i>Valuta</i>	<i>Kamatna stopa</i>	<i>Dospijeće</i>	31.prosinca 2009. milijuni kuna	31. prosinca 2008. milijuni kuna
Vlada Republike Hrvatske	kuna	4,75%	8. veljače 2017.	32	28
Vlada Republike Njemačke	EUR	1,25%	11. ožujka 2011.	74	-
Ostale vrijednosnice	kuna			9	9
				<u>115</u>	<u>37</u>

Kratkotrajna ulaganja raspoloživa za prodaju uključuju:

				31.prosinca 2009. milijuni kuna	31. prosinca 2008. milijuni kuna
<i>Udjeli u novčanim fondovima:</i>					
ZB Plus				-	53
<i>Obveznice:</i>					
Vlada Republike Francuske	EUR	3,00%	12. siječnja 2010.	37	-
Vlada Kraljevine Nizozemske	EUR	3,00%	15. siječnja 2010.	37	-
Vlada Republike Njemačke	EUR	3,00 %	12. ožujka 2010.	73	-
Vlada Republike Njemačke	EUR	3,25 %	9. travnja 2010.	37	-
<i>Inozemni trezorski zapisi:</i>					
Vlada Republike Njemačke	EUR	1,00 %	12. svibnja 2010.	73	-
				<u>257</u>	<u>53</u>

Procijenjena fer vrijednost trezorskih zapisa i obveznica na dan 31. prosinca 2009. godine određena je njihovom tržišnom vrijednošću ponuđenoj na aktivnom sekundarnom tržištu kapitala na dan izvješća o financijskom položaju te pripadaju u prvu hijerarhijsku kategoriju. Nije bilo promjena unutar hijerarhijskih kategorija

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

15 Test umanjenja goodwill-a

Za testiranje umanjenja vrijednosti, goodwill stečen poslovnim kombinacijama alociran je u jedinicu koja stvara novac T-Com, koja je također i izvještajni segment.

Nadoknativi iznos jedinice T-Com određen je izračunom vrijednosti u upotrebi korištenjem predviđenih novčanih tijekova iz financijskih planova koji pokrivaju razdoblje od deset godina. Diskontna stopa nakon poreza primijenjena na predviđene novčane tokove je 10,93% (2008. godine: 8,67%), a novčani tokovi nakon razdoblja od deset godina ekstrapolirani su korištenjem stope rasta od 2,0% (2008. godine: 2,2%).

Izračun vrijednosti u upotrebi za jedinicu T-Com najosjetljiviji je na pretpostavke o tržišnoj penetraciji, tržišnom udjelu, regulaciji i diskontnoj stopi.

Vezano uz procjenu vrijednosti u upotrebi jedinice T-Com, menadžment vjeruje kako niti jedna razumno moguća promjena bilo koje gore navedene pretpostavke ne bi uzrokovala značajno veću knjigovodstvenu vrijednost jedinice od njenog nadoknadivog iznosa.

16 Zalihe

	31.prosinca 2009. milijuni kuna	31. prosinca 2008. milijuni kuna
Trgovačka roba	106	175
Zalihe i rezervni dijelovi	149	139
	<u>255</u>	<u>314</u>

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

17 Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

	31. prosinca 2009. milijuni kuna	31. prosinca 2008. milijuni kuna Ispravljeno
Potraživanja od kupaca	1.392	1.234
Ostala potraživanja	74	85
	<u>1.466</u>	<u>1.319</u>

Analiza dospjeća potraživanja od kupaca je kako slijedi:

	Ukupno milijuni kuna	Nedospjelo neispravljeno milijuni kuna	Dospjelo - neispravljeno				
			< 30 dana milijuni kuna	31-60 dana milijuni kuna	61-90 dana milijuni kuna	91-120 dana milijuni kuna	> 120 dana milijuni kuna
31. prosinca 2009.	1.392	953	296	76	38	19	10
31. prosinca 2008.	1.234	794	292	89	28	17	14

Za sva nenaplaćena potraživanja od kupaca u zemlji preko 120 dana vrši se vrijednosno usklađenje osim za potraživanja po međunarodnom obračunu za koja se usklađenje vrši prema procjeni naplativosti. Međunarodni obračuni čine većinu dospelih a neispravljenih potraživanja starijih od 120 dana.

Na dan 31. prosinca 2009. godine, potraživanja u nominalnoj vrijednosti od 946 milijun kuna (31. prosinca 2008. godine: 883 milijuna kuna) su potpuno vrijednosno usklađena. Kretanja vrijednosnog usklađenja potraživanja bila su kako slijedi:

	2009. godina milijuni kuna	2008. godina milijuni kuna
Na dan 1. siječnja	883	878
Zaduženje tijekom godine	184	162
Ukinuti neiskorišteni iznos	(121)	(157)
Na dan 31. prosinca	<u>946</u>	<u>883</u>

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

18 Novac, novčani ekvivalenti i oročeni depoziti

a) Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti uključeni u izvješće o novčanim tijekovima sastoje se od sljedećih iznosa iz izvješća o financijskom položaju:

	31.prosinca 2009. milijuni kuna	31. prosinca 2008. milijuni kuna
Novac u banci i blagajni	465	35
Oročeni depoziti s dospijećem do 3 mjeseca	3.730	5.188
Novac i novčani ekvivalenti	<u>4.195</u>	<u>5.223</u>

b) Oročeni depoziti

	31.prosinca 2009. milijuni kuna	31. prosinca 2008. milijuni kuna
Zagrebačka banka d.d.	1	2
Hrvatska poštanska banka d.d.	1	26
Erste Steiermarkische Bank d.d.	-	135
Raiffeisenbank Austria d.d.	-	50
	<u>2</u>	<u>213</u>

c) Pregled novca i novčanih ekvivalenata i oročenih depozita po valutama

	31.prosinca 2009. milijuni kuna	31. prosinca 2008. milijuni kuna
HRK	3.586	4.552
EUR	575	857
USD	36	27
	<u>4.197</u>	<u>5.436</u>

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

19 Obveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obveze

	31.prosinca 2009. milijuni kuna	31. prosinca 2008. milijuni kuna Ispravljeno
Obveze prema dobavljačima	1.355	1.544
Obveze vezane uz plaće	68	72
PDV i ostali porezi	16	19
Ostale obveze	20	22
	<u>1.459</u>	<u>1.657</u>

20 Ostale dugoročne obveze prema zaposlenicima

Ostala dugoročna primanja zaposlenih uključuju naknade za odlazak u mirovinu i jubilarne naknade (temeljem radnog staža). Jednokratni iznos otpremnina ovisi o tome je li zaposlenik zadovoljio sve potrebne uvjete za odlazak u mirovinu, a iznos jubilarne nagrade ovisi o broju godina radnog staža u Grupi. Pravo na naknadu utvrđuje se na temelju odgovarajućih mjesečnih plaća zaposlenih.

Ostala dugoročna primanja zaposlenih utvrđuju se metodom predvidive obveze poslodavca po zaposleniku. Dobici i gubici koji proizlaze iz promjena u pretpostavkama aktuara se priznaju kroz sveobuhvatnu dobit kao prihod/trošak u razdoblju u kojem su nastali.

Kretanja obveza prikazanih u izvješću o financijskom položaju su sljedeća:

	2009. milijuni kuna	2008. milijuni kuna
Na dan 1. siječnja	187	201
Trošak rada prikazan u izvješću o sveobuhvatnoj dobiti	16	14
Trošak kamate prikazan u izvješću o sveobuhvatnoj dobiti	12	-
Plaćanje na osnovi pripremljene evidencije	(16)	(15)
Aktuarski dobici	(7)	(13)
Na dan 31. prosinca	<u>192</u>	<u>187</u>

Glavne aktuarske pretpostavke koje su korištene za određivanje obveze za naknade umirovljenja na dan 31. prosinca bile su kako slijedi:

	2009. godina %	2008. godina %
Diskontna stopa (godišnje)	6,5	6,5
Povećanje troškova plaća i naknada (godišnje)	4,5	4,5

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

21 Prihodi budućih razdoblja

	31.prosinca 2009. milijuni kuna	31. prosinca 2008. milijuni kuna Ispravljeno
Naknade za priključenje	102	128
Ostalo	1	-
Prihodi budućih razdoblja – dugoročni dio	<u>103</u>	<u>128</u>
Unaprijed plaćeni bonovi	140	208
Naknade za priključenje	33	35
Program nagrađivanja vjernosti korisnika	70	50
Mjesečna naknada	-	23
Ostalo	18	26
Prihodi budućih razdoblja – kratkoročni dio	<u>261</u>	<u>342</u>
	<u>364</u>	<u>470</u>

Tijekom financijske godine Grupa je promijenila način fakturiranja mjesečne naknade za podatkovne usluge s fakturiranja za slijedeći mjesec na fakturiranje za tekući mjesec. Grupa sada fakturira mjesečnu naknadu za maloprodajnu nepokretnu telefoniju, pokretnu telefoniju, podatkovne usluge, usluge pristupa Internetu, te veleprodajne usluge za tekući mjesec. Prihod od naknada za priključenje priznaje se kroz buduća razdoblja ovisno o prosječnom korisnom vijeku trajanja pojedinačne vrste kupca.

22 Rezerviranja za sudske sporove i ostala rezerviranja

	2009. godina milijuni kuna	2008. godina milijuni kuna Ispravljeno
Na dan 1. siječnja	90	90
Povećanja (bilješka 7)	11	22
Povlačenje korištene imovine	15	
Reklasifikacija programa nagrađivanja vjernosti korisnika	-	(15)
Iskorištenje	-	(7)
Na dan 31. prosinca	<u>116</u>	<u>90</u>

Na dan 31. prosinca 2009. godine Grupa ima rezerviranja za nekoliko sudskih sporova i tužbi za koje je menadžment ocijenio da je vjerojatno da će biti riješeni protiv Grupe.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

23 Dionički kapital

<i>Odobren, izdan i u potpunosti plaćen registrirani dionički kapital</i>	31.prosinca 2009. milijuni kuna	31. prosinca 2008. milijuni kuna
81.888.535 redovnih dionica nominalne vrijednosti 100 kuna po dionici	<u>8.189</u>	<u>8.189</u>

Broj izdanih dionica ostao je nepromijenjen u razdoblju između 1. siječnja 1999. godine i 31. prosinca 2009. godine.

24 Zakonske rezerve

Zakonske rezerve predstavljaju rezerve propisane Zakonom o trgovačkim društvima u iznosu od 5% dobitka tekuće poslovne godine, sve dok te rezerve ne dosegnu visinu od 5 % temeljnog kapitala. Zakonske rezerve koje ne prelaze navedeni iznos mogu se koristiti samo za pokrivanje gubitaka iz tekuće ili prethodnih godina. Ako zakonske rezerve društva iznose više od 5 % temeljnog kapitala, tada se mogu koristiti i za povećanje temeljnog kapitala Grupe.

25 Zadržana dobit

U 2009. godini Grupa je isplatila dividendu u iznosu od 2.456 milijuna kuna (2008. godina: 2.421 milijuna kuna) u vrijednosti od 29,99 kuna po dionici (2008. godina: 29,56 kuna).

26 Ostale ukalkulirane obveze

	31.prosinca 2009. milijuni kuna	31. prosinca 2008. milijuni kuna Ispravljeno
Varijabilni dio naknada zaposlenicima	94	86
Neiskorišteni godišnji odmor	35	33
Budžet za mobilne uređaje	52	37
Ostalo	<u>2</u>	<u>1</u>
	<u>183</u>	<u>157</u>

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

27 Ugovorne obveze

a) Ugovorne obveze za operativni najam

Grupa ima ugovorne obveze po ugovorima o operativnom najmu zgrada, zemljišta, opreme i automobila.

Trošak operativnog najma sastoji se od sljedećeg:

	2009. godina milijuni kuna	2008. godina milijuni kuna
Trošak tekuće godine (bilješka 7)	<u>142</u>	<u>187</u>
Iznos budućih minimalnih obveza po ugovorima o operativnom najmu koji se ne mogu otkazati:		
	31. prosinca 2009. milijuni kuna	31. prosinca 2008. milijuni kuna
Unutar jedne godine	105	134
Između 2 i 5 godina	378	494
Iznad 5 godina	<u>273</u>	<u>466</u>
	<u>756</u>	<u>1.094</u>

Ugovori se prvenstveno odnose na najam nekretnina i vozila.

b) Ugovorne obveze za kapitalna ulaganja

Grupa ima ugovorne obveze za kapitalna ulaganja kako slijedi:

	31. prosinca 2009. milijuni kuna	31. prosinca 2008. milijuni kuna
Nematerijalna imovina	116	117
Nekretnine, postrojenja i oprema	<u>229</u>	<u>264</u>
	<u>345</u>	<u>381</u>

28 Potencijalne obveze

a) Sudski sporovi

U vrijeme sastavljanja ovih konsolidiranih financijskih izvješća postoji nekoliko neriješenih pravnih slučajeva protiv Grupe. Po mišljenju Uprave, rješavanje tih tužbi neće imati materijalno značajan negativan utjecaj na financijski položaj Grupe osim za određene tužbene zahtjeve za koja su napravljena rezerviranja (vidi bilješku 22) i osim za tužbe gdje se ne može predvidjeti ishod.

Konkurent VIPnet d.o.o. podnio je pritužbu Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja zbog okvirnih ugovora koje su T-HT i T-Mobile Hrvatska d.o.o. sklopili sa svojim ključnim i velikim poslovnim korisnicima koji navodno sadrže odredbe koje sprečavaju tržišno natjecanje. Agencija je pokrenula postupak za ocjenu usklađenosti okvirnih ugovora i dodataka sa Zakonom o zaštiti tržišnog natjecanja. Grupa je dostavila Agenciji sve tražene okvirne ugovore i dodatke, kao i pretplatničke ugovore od 1. siječnja 2003. godine nadalje. Agencija je pokrenula administrativni postupak kako bi ocijenila je su li Društvo i T-Mobile Hrvatska d.o.o. zloupotrijebili vladajući položaj sklapanjem navedenih okvirnih ugovora. Dana 12. srpnja 2007. godine, Agencija je donijela rješenje kojim se utvrđuje kako su Društvo i T-Mobile Hrvatska d.o.o. zloupotrijebili vladajući položaj sklapanjem ovih okvirnih ugovora. Agencija je naredila promjenu nekih odredbi u nekoliko pregledanih okvirnih ugovora. Zahtjevu Agencije je udovoljeno. Međutim, Grupa je koristila i svoje pravo da ovaj slučaj prijavi Upravnom sudu. U Odluci je Agencija, među ostalim, navela da će započeti postupak pred Prekršajnim sudom protiv Društva i T-Mobile Hrvatska d.o.o. da bi se utvrdilo je li počinjen prekršaj, a ako je počinjen, da bi se utvrdila kazna. Postupak je započet. Grupa je podnijela prvi zapisnik koji sadrži pisanu obranu. Saslušanje na Prekršajnom sudu održano je 10. studenog 2009. godine kada je pročitana pisana obrana. Sud je naredio tužitelju da preda podatke o ukupnom prihodu Društva ostvarenom u razdoblju od 2002. do 2006. godine, te podatke o tržišnom udjelu Društva. Datum održavanja novog saslušanja još nije utvrđen. Kazna za kršenje Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja može iznositi do 10% godišnjih prihoda Društva ostvarenih u godini koja prethodi godini u kojoj je prekršaj počinjen.

Sličnu pritužbu glede okvirnih ugovora podnio je u lipnju 2006. godine Hrvatskoj agenciji za telekomunikacije (Hrvatskoj Agenciji za poštu i elektroničke komunikacije prema zakonu iz 2008. godine) konkurent u nepokretnoj telefoniji Optima Telekom d.o.o. Agencija je navedeni slučaj predala na razmatranje Ministarstvu mora, turizma, prometa i razvitka kako bi ono ocijenilo je li došlo do prekršaja. Odluka inspektora za telekomunikacije još nije donesena, te nije postignut nikakav pomak u ovom slučaju. Potrebno je naglasiti kako bi kazna za povredu Zakona o telekomunikacijama mogla iznositi između 1% i 5% ukupnog godišnjeg prihoda Društva ostvarenih u godini koja prethodi godini u kojoj je prekršaj počinjen. Kazna, obračunata na osnovi 1% godišnjeg prihoda za promatrano razdoblje iznosila bi do 50 milijuna kuna.

Kabelski operator B.net Hrvatska d.o.o. podnio je Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja u travnju i srpnju 2008. godine tužbu protiv Društva, sa zahtjevom da Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja proglasi zluporabu vladajućeg položaja Društva na tržištima iznajmljenih vodova i prijenosa televizijskog programa. Glavni argumenti B.neta odnose se na zluporabu vladajućeg položaja Društva na relevantnim tržištima putem sljedećih zabranjenih radnji: (i) predatorskim cijene, (ii) istiskivanjem marži i (iii) iskorištavanjem tržišne snage.

28 Potencijalne obveze (nastavak)

a) Sudski sporovi (nastavak)

T-HT tvrdi kako nema vladajući položaj na relevantnim tržištima te ga zato ne može niti zlorabiti. Alternativno, T-HT tvrdi kako je cijena usluge MAXtv-a temeljena na troškovima, a uključuje i troškove potrebne infrastrukture i troškove autorskih prava, kao i ostale povezane troškove.

Prema zadnjem dopisu Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja, T-HT je trebao dostaviti podatke o prosječnim ukupnim i varijabilnim troškovima te strukturu prosječnih ukupnih i varijabilnih troškova pružanja usluge MAXtv-a za svaki programski paket, kao i politiku određivanja cijena MAXtv-a.

B.net je ranije podnio sličnu pritužbu Hrvatskoj agenciji za poštu i elektroničke komunikacije, po kojoj se T-HT uspješno obranio, što je rezultiralo odbijanjem B.netovog zahtjeva. Ipak, razvoj istrage i naročito posljednji zahtjev Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja za dostavom detaljnih podataka o trošku usluge MAXtv-a ukazuju na povećan rizik da Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja započne formalan postupak. Stoga je u ovom slučaju T-HT angažirao vanjsku pravnu podršku.

Dodatno, Amis Telekom je Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja podnio sličnu pritužbu protiv Društva i Iskona tvrdeći kako su Društvo i Iskon zaključili sporazum o maloprodajnoj cijeni usluge širokopojasnog pristupa Internetu. Amis Telekom također tvrdi kako Društvo i njegovo ovisno društvo Iskon zlorabe vladajući položaj na tržištu pružajući usluge s predatorskim cijenama, s ciljem eliminiranja konkurencije.

U svom pisanom odgovoru, T-HT je osporio nadležnost Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja. Također, Društvo tvrdi kako nije bilo zabranjenog sporazuma između T-HT-a i Iskona i da ne može biti zlorabe vladajućeg položaja na tržištu T-HT-a i Iskona putem predatorskih cijena jer su cijene Amis Telekoma niže od cijena koje Društvo i Iskon naplaćuju za svoje usluge na relevantnom tržištu širokopojasnog pristupa Internetu. Društvo također tvrdi kako nema podjele relevantnog tržišta između T-HT-a i Iskona jer oba društva pružaju uslugu širokopojasnog pristupa Internetu na cijelom području Republike Hrvatske. Vezano uz veleprodajno tržište, T-HT tvrdi kako primjenjuje jednake cijene za sve operatore na nediskriminirajućoj i transparentnoj osnovi, u skladu s regulatornim obvezama u Zakonu o telekomunikacijama i Zakonu o elektroničkim komunikacijama.

Dana 17. srpnja 2009. godine je Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja započela formalni postupak u oba slučaja (pokrenutih od strane B.neta i Amis Telekoma).

U formalnom postupku će Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja napraviti detaljnu ekonomsku analizu kako bi utvrdila postoji li zloropaba. Rezultate analize treba dostaviti Društvu u obliku Izjave o primjedbama na koju T-HT ima priliku dati pritužbe.

Ukoliko Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja utvrdi kako je T-HT zlorabio vladajući položaj na relevantnim tržištima, Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja će podnijeti zahtjev za pokretanjem postupka pred Prekršajnim sudom, kako bi se utvrdilo je li prekršaj počinjen te zatim odlučilo o iznosu kazne (za Društvo i odgovornu osobu). Također, oduzela bi se sva dobit koju je T-HT stekao čineći prekršaj.

28 Potencijalne obveze (nastavak)

a) Sudski sporovi (nastavak)

Kazne propisane Zakonom o zaštiti tržišnog natjecanja mogu iznositi do 10% godišnjeg prometa u godini koja prethodi godini u kojoj je prekršaj počinjen. Dodatno, Prekršajni sud može odgovornoj osobi odrediti kaznu u iznosu od 50 do 200 tisuća kuna.

T-HT i T-Mobile Hrvatska d.o.o. snažno brane sve ranije navedene situacije. U Hrvatskoj ne postoji praksa materijalno značajnih podmirenja niti prema Zakonu o zaštiti tržišnog natjecanja niti zbog prekršaja. Radi nepostojanja relevantne sudske prakse te zbog činjenice da su oba procesa u tijeku, Grupa nije u mogućnosti utvrditi vjerojatnost mogućeg ishoda, no ipak vjeruje kako bi eventualni troškovi podmirenja bili znatno manji nego ranije navedene maksimalne kazne.

b) Metoda obračuna javnih govornih usluga i sudski postupak zbog kršenja Zakona o zaštiti potrošača

Državni inspektorat Republike Hrvatske (nadalje: Državni inspektorat) započeo je 29. siječnja 2004. godine inspekcijski postupak u vezi s primjenom odredbi Zakona o zaštiti potrošača, a vezano uz metodu obračuna javnih govornih usluga. Menadžment Društva vjeruje kako je suština ove istrage prebačena na sudski postupak zbog kršenja Zakona o zaštiti potrošača, dok su stranke u sporu iste.

Nije bilo značajnijeg napretka po tom pitanju od sredine 2004. godine i Društvo vjeruje da će slučaj prijeći u relativnu zastaru. Osim toga, novi Pravilnik o telekomunikacijskim uslugama koji je stupio na snagu sa danom 1. siječnja 2005. godine nalaže Društvu uvođenje najmanje jednog tarifnog paketa koji će imati metodu obračuna od 1 sekunde. Odmah nakon stupanja na snagu Pravilnika o telekomunikacijskim uslugama, T-HT je uveo novi tarifni sustav koji se temelji na obračunskoj jedinici od jedne sekunde. To značajno umanjuje navedeni rizik budući novi Pravilnik ne zabranjuje tarifne pakete sa metodom obračuna dužom od 1 sekunde što je bilo predmetom pregleda Državnog inspektorata.

Trenutno je Društvo u sudskom postupku zbog navodnog kršenja Zakona o zaštiti potrošača. Tužitelji su privatni korisnici usluga Društva (kao i Društvo za zaštitu potrošača) te tvrde kako su mjesečne pristupne naknade iz korisničkih ugovora nepravedne te u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti potrošača. Tužitelji također, slično kao u gore opisanom slučaju koji se vodi pred Državnim inspektoratom, osporavaju obračunsku jedinicu Društva od 60 sekundi.

Dana 12. travnja 2007. godine Općinski sud u Zagrebu donio je presudu protiv Društva, a u korist šest tužitelja koja bi rezultirala potencijalnom izloženosti Društva u iznosu od 12 tisuća kuna za tuženo razdoblje uključujući i kamate do dana 30. lipnja 2007. godine.

Tijekom spora i nakon donošenja pisane presude, sve stranke u sporu (tužitelj – Društvo za zaštitu potrošača, općinski državni odvjetnik koji zastupa Republiku Hrvatsku i Društvo) predale su žalbe Županijskom sudu u Zagrebu.

Društvo je obaviješteno da je oko 42.000 korisnika potpisalo kolektivnu punomoć u ovom predmetu 2003. godine te je moguće da se Društvo suoči s više tisuća dodatnih tužbi po sličnoj osnovi, iako pravni savjetnici Društva predviđaju da bi mnogi od tih tužbenih zahtjeva bili nevaljani. Najveća moguća izloženost prema 42.000 tužitelja mogla bi iznositi približno 100 milijuna kuna uključujući kamate. Izloženost bi mogla biti i veća ukoliko bi se novi korisnici pridružili ovoj tužbi, ukoliko bi se produljilo razdoblje u kojemu je moguće podnijeti tužbeni zahtjev, ili ukoliko bi Društvo bilo dužno platiti dodatne kamate osim onih koje su predviđene. Društvo je u vrijeme podnošenja tužbe imalo približno 1.350.000 korisnika.

28 Potencijalne obveze (nastavak)

b) Metoda obračuna javnih govornih usluga i sudski postupak zbog kršenja Zakona o zaštiti potrošača (nastavak)

Društvo snažno osporava valjanost tužbi i vjeruje da će žalba biti usvojena. Uprava i pravni savjetnici Društva smatraju ovu tužbu neosnovanom i da je Društvo naplaćivalo naknade korisnicima u skladu s tada važećim Ugovorom o koncesiji koji je odobrila Vlada Republike Hrvatske. Nadalje, cijene su naknadno potvrđene od strane Regulatora u travnju 2007. godine bez primjedbi.

Otkako je presuda donesena, pet članova Udruge potrošača podnijeli su pojedinačne tužbe pri Općinskom sudu u Zagrebu temeljene na istoj osnovi kao i nepravomoćna presuda po sudskom postupku zbog kršenja Zakona o zaštiti potrošača. I T-HT i Državno odvjetništvo uložili su prigovor na tužbe. Društvo vjeruje kako se o pojedinačnim tužbama ne može niti raspravljati sve dok suština slučaja još stoji pod žalbom u sudskom postupku zbog kršenja Zakona o zaštiti potrošača.

Odvjetnici Društva ostaju pri čvrstom vjerovanju kako će Prizivni sud odbaciti presudu Općinskog suda u Zagrebu od 12. travnja 2007. godine.

c) Spor o vlasništvu nad telekomunikacijskom kanalizacijom (DTK) s gradom Zagrebom

Vezano uz telekomunikacijsku infrastrukturu navedenu u okviru nekretnina, postrojenja i opreme (bilješka 11), dana 16. rujna 2008. godine društvo Zagreb digitalni grad d.o.o. koji je podružnica Zagrebačkog Holdinga d.o.o. (ZHZDG) podnijelo je tužbu protiv Društva. ZHZDG navodi da je Grad Zagreb vlasnik DTK na području grada Zagreba i traži plaćanje iznosa od 120 milijuna kuna uvećanog za kamatu.

Tužba se temelji na odlukama usvojenim od strane Skupštine grada Zagreba tijekom 2006. i 2007. godine prema kojima je DTK definirana kao komunalna infrastruktura u vlasništvu grada Zagreba. Društvo je ove odluke stavilo pred Ustavni sud i podnijelo tužbu Trgovačkom sudu u Zagrebu u kojoj se traži da se ugovori zaključeni između ZHZDG i ostalih operatora koji se temelje na spomenutim zakonima proglašene nepravomoćnim. Pravni postupak je još u tijeku.

Odvjetnik kojeg je Društvo angažiralo u slučaju s ZHZDG te koji Društvo zastupa i u slučaju pred Ustavnim i Trgovačkim sudom, čvrsto je uvjeren da presuda neće biti riješena u korist ZHZDG niti u dijelu koji se odnosi na vlasništvo nad DTK, ni u dijelu koji se odnosi na plaćanje od 120 milijuna kuna, ukoliko se presuda bude temeljila na zakonskom okviru Republike Hrvatske.

Vezano za gore navedene slučajeve Grupa nije izvršila rezervacije u konsolidiranim financijskim izvješćima.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

29 Poslovni odnosi s povezanim društvima

Poslovni odnosi navedeni u sljedećim tablicama prvenstveno se odnose na društva u vlasništvu društva Deutsche Telekom AG (DTAG). Grupa ulazi u poslovne odnose u normalnom tijeku posla po uobičajenim tržišnim uvjetima. Ovi poslovni odnosi uključuju slanje i primanje međunarodnog prometa prema i od navedenih društava tijekom godine koja je završila na dan 31. prosinca 2009. i 2008. godine. Nadalje, društvo DTAG i T-Mobile Njemačka su pružili intelektualne usluge Grupi u vrijednosti od 30 milijuna kuna (2008. godine: 36 milijuna kuna).

Glavne transakcije s povezanim poduzećima tijekom 2009. i 2008. godine uključuju:

	Prihodi		Rashodi	
	2009. godina milijuni kuna	2008. godina milijuni kuna	2009. godina milijuni kuna	2008. godina milijuni kuna
<i>Povezano društvo:</i>				
Deutsche Telekom AG, Njemačka	23	24	8	13
HT Mostar, Bosna i Hercegovina	43	47	75	73
T-Mobile, Njemačka	27	27	14	17
Ostali	52	64	36	57
Ukupno međunarodni obračuni	145	162	133	160
Deutsche Telekom AG, Njemačka	-	-	30	54
T-Systems Enterprise Services, Njemačka	-	-	14	4
Ostali	-	-	6	-
Ukupno usluge	-	-	50	58
T-Systems Enterprise Services, Njemačka	-	-	3	-
Ostali	-	-	1	1
Ukupno dugotrajna imovina	-	-	4	1
Ukupno povezana društva	145	162	187	219

Izvrješće o financijskom položaju sadrži sljedeća stanja koja proizlaze iz poslovanja s povezanim društvima:

	Potraživanja		Obveze	
	31. prosinca 2009. milijuni kuna	31. prosinca 2008. milijuni kuna	31. prosinca 2009. milijuni kuna	31. prosinca 2008. milijuni kuna
<i>Povezano društvo:</i>				
Deutsche Telekom AG, Njemačka	4	5	2	1
HT Mostar, Bosna i Hercegovina		16	13	20
T-Mobile, Njemačka	3	3	44	41
Ostali	21	16	79	78
Ukupno međunarodni obračuni	36	40	138	140
Deutsche Telekom AG, Njemačka	-	-	6	9
T-Systems Enterprise Services, Njemačka	-	-	1	3
Ostali	-	-	1	1
Ukupno usluge	-	-	8	13
Ukupno povezana društva	36	40	146	153

29 Poslovni odnosi s povezanim društvima (nastavak)

Grupa posluje u Republici Hrvatskoj na tržištu telekomunikacijskih usluga. Ovakva strateška pozicija Grupe unutar hrvatskog gospodarstva rezultirala je time da je značajan dio poslovanja obavljen s Vladom Republike Hrvatske, njenim odjelima i agencijama i društvima u vlasništvu Republike Hrvatske.

Grupa pruža telekomunikacijske usluge Vladi Republike Hrvatske, njenim odjelima i agencijama te društvima u vlasništvu Republike Hrvatske pod uobičajenim komercijalnim uvjetima koji nisu povoljniji od uvjeta danih drugim kupcima. Telekomunikacijske usluge pružene Vladi Republike Hrvatske, njenim odjelima i agencijama i društvima u vlasništvu Republike Hrvatske ne predstavljaju značajan dio prihoda Grupe.

Naknade članovima Nadzornog odbora

Predsjednik Nadzornog odbora prima naknadu u iznosu od 1,5 prosječne plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Naknada zamjeniku predsjednika iznosi 1,25 prosječne plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu dok ostali članovi Nadzornog odbora dobivaju naknadu u iznosu od jedne prosječne plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Sukladno politici DTAG-a, predstavnici DTAG-a ne dobivaju naknadu za članstvo u Nadzornom odboru.

Tijekom 2009. godine Grupa je isplatila ukupan iznos od 0,8 milijuna kuna (2008. godine: 0,6 milijuna kuna) članovima Nadzornog odbora. Grupa nije davala kredite članovima Nadzornog odbora.

Naknade isplaćene ključnim članovima menadžmenta

Ukupan iznos naknada ključnim članovima menadžmenta Grupe za 2009. godinu iznosi 49 milijuna kuna (2008. godina: 52 milijuna kuna). Naknade ključnim članovima menadžmenta odnose se na kratkoročna primanja zaposlenih. Ključni članovi menadžmenta su članovi Uprave Društva i ovisnih društava, Izvršnog odbora T-Com-a i operativni direktori Društva koje zapošljava Grupa.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

30 Ciljevi i politike upravljanja financijskim rizikom

Grupa je izložena međunarodnim tržištima usluga. Kao posljedica toga, na Grupu mogu utjecati promjene u tečajevima stranih valuta. Grupa također naplaćuje potraživanja od svojih korisnika uz odgodu i izložena je riziku neplaćanja. Niže su opisani ovi značajni rizici zajedno s metodama koje se koriste za upravljanje tim rizicima. Grupa ne koristi derivatne instrumente za upravljanje rizicima niti u špekulativne svrhe.

a) Kreditni rizik

Grupa nema značajnu koncentraciju kreditnih rizika kod jedne osobe ili grupe osoba sličnih svojstava. Grupa koristi postupke koji osiguravaju na trajnoj osnovi, da se usluge pružaju kupcima odgovarajuće kreditne sposobnosti i da se ne prekorači prihvatljiva granica kreditne izloženosti.

Grupa ne jamči za obveze trećih strana.

Grupa smatra da se njena maksimalna izloženost odražava u iznosu potraživanja (vidi bilješku 17) umanjenom za ispravak vrijednosti koji je priznat na datum izvješća o financijskom položaju.

Nadalje, Grupa je izložena kreditnom riziku putem novčanih depozita u bankama. Na dan 31. prosinca 2009. godine, Grupa je surađivala s osam banaka (2008. godine: osam banaka). Grupa je gotovo isključivo u tri banke (Zagrebačka banka d.d., Splitska banka d.d. i Privredna banka Zagreb d.d.) držala svoj novac i depozite. Upravljanje rizikom je usredotočeno na poslovanje sa najrespektabilnijim bankama u stranom i domaćem vlasništvu u tuzemstvu te na svakodnevnom kontaktu sa bankama. Za sve domaće banke u stranom vlasništvu, Grupa je primila garancije za depozite dane od strane matičnih banaka koje imaju minimalno BBB+ rejting.

b) Rizik likvidnosti

Politika Grupe je održati dovoljno novca i novčanih ekvivalenata ili imati na raspolaganju financijska sredstva putem odgovarajućeg iznosa kreditnih linija za ispunjenje njegovih obveza u doglednoj budućnosti.

Višak novca ulaže se uglavnom u ulaganja raspoloživa za prodaju.

Obveze prema dobavljačima i ostale obveze svi iznosi u milijunima kuna	Dospijeće	Dospijeće	Dospijeće	Dospijeće	Dospijeće	Ukupno
	za 0-30 dana	za 31-60 dana	za 61-90 dana	za 91-120 dana	Za >120 dana	
Godina završena 31. prosinca 2009.	1.379	19	43	8	10	1.459
Godina završena 31. prosinca 2008.	1.373	29	42	131	82	1.657

Ostale dugoročne obveze svi iznosi u milijunima kuna	Na	do 3	3 do 12	1 do 3	3 do 5	preko 5	Ukupno
	zahtjev	mjeseca	mjeseci	godine	godina	godina	
Godina završena 31. prosinca 2009.	-	-	-	6	3	16	25
Godina završena 31. prosinca 2008.	-	-	-	8	3	10	21

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

30 Ciljevi i politike upravljanja financijskim rizikom (nastavak)

c) Rizik kamatne stope

Izloženost Grupe riziku promjena na tržištu kamatnih stopa vezana je prvenstveno uz ulaganja raspoloživa za prodaju, novac i novčane ekvivalente te novčane depozite Grupe.

Sljedeća tabela prikazuje osjetljivost dobiti prije poreza Grupe na moguću promjenu kamatnih stopa, s nepromijenjenim ostalim varijablama (kroz utjecaj varijabilne kamatne stope na ulaganja):

	Povećanje/smanjenje baznih poena	Utjecaj na kapital milijuni kuna	Utjecaj na dobit prije poreza milijuni kuna
Godina završena 31. prosinca 2009.			
Hrvatska kuna	+100	7	26
	-100	(7)	(26)
Euro	+100	3	6
	-100	(3)	(6)
Godina završena 31. prosinca 2008.			
Hrvatska kuna	+100	-	46
	-100	-	(46)
Euro	+100	-	7
	-100	-	(7)

d) Rizik promjene tečaja

Funkcionalna valuta Grupe je hrvatska kuna (HRK). Određena imovina i obveze denominirani su u stranim valutama koje se preračunavaju u kune po važećem srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na datum izvješća o financijskom položaju. Razlike koje iz toga proizlaze se iskazuju kao prihod ili rashod u izvješću o sveobuhvatnoj dobiti, ali ne utječu na kratkoročne novčane tijekove.

Značajan iznos depozita u bankama, ulaganja raspoloživih za prodaju i novčanih ekvivalenata denominiran je u stranim valutama, prvenstveno u eurima. Svrha tih depozita je zaštita strane valute i obveza denominiranih u stranim valutama. Sljedeća tabela prikazuje osjetljivost na moguću promjenu tečaja eura, s nepromijenjenim ostalim varijablama, dobiti prije poreza Grupe zbog promjene u fer vrijednosti novčane imovine i obveza:

	Povećanje/smanjenje tečaja eura	Utjecaj na dobit prije poreza milijuni kuna
Godina završena 31. prosinca 2009.		
	+3%	26
	-3%	(26)
Godina završena 31. prosinca 2008.		
	+3%	20
	-3%	(20)

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

30 Ciljevi i politike upravljanja financijskim rizikom (nastavak)

e) Procjena fer vrijednosti

Fer vrijednost ulaganja koja su raspoloživa za prodaju procjenjuje se na temelju njihove tržišne cijene na datum izvješća o financijskom položaju. Glavni financijski instrumenti Grupe koji nisu vrednovani po fer vrijednostima su potraživanja od kupaca, ostala potraživanja, dugotrajna potraživanja, obveze prema dobavljačima i ostale obveze. Povijesni trošak potraživanja i obveza, uključujući rezerviranja, koji podliježu uobičajenim uvjetima poslovanja približno je jednak njihovoj fer vrijednosti.

f) Upravljanje kapitalom

Primarni cilj upravljanja kapitalom Grupe je osigurati potporu poslovanju i maksimalizirati vrijednost dioničarima. Struktura kapitala Grupe odnosi se na dionički kapital koji se sastoji od upisanog kapitala, rezervi i zadržane dobiti.

Grupa upravlja kapitalom i radi prilagodbe u svjetlu promjena ekonomskih uvjeta. Da bi zadržala ili prilagodila strukturu kapitala, Grupa može prilagoditi isplate dividendi dioničarima, povrat kapitala dioničarima ili izdati novu emisiju dionica. Nije bilo promjena u ciljevima, politikama i procesima tijekom godina završenih 31. prosinca 2009. i 31. prosinca 2008. godine (bilješka 25).

31 Financijski instrumenti

Tabela prikazuje usporedbu po kategoriji knjigovodstvene vrijednosti i fer vrijednosti financijskih instrumenata Grupe:

	Knjigovodstvena vrijednost		Fer vrijednost	
	31. prosinca 2009. milijuni kuna	31. prosinca 2008. milijuni kuna	31. prosinca 2009. milijuni kuna	31. prosinca 2008. milijuni kuna
<i>Financijska imovina</i>				
Novac i novčani ekvivalenti	4.195	5.223	4.195	5.223
Oročeni depoziti	2	213	2	213
Imovina raspoloživa za prodaju, dugotrajna	115	37	115	37
Imovina raspoloživa za prodaju, kratkotrajna	257	53	257	53

Financijske obveze

Kreditni s kamatama	17	17	17	17
---------------------	----	----	----	----

Fer vrijednost imovine raspoložive za prodaju iskazana je po njoj tržišnoj vrijednosti. Fer vrijednost kredita izračunata je diskontiranjem očekivanih novčanih tijekova po prevladavajućim kamatnim stopama.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

32 Ovlaštenje za pružanje usluga i naknade

Grupa je potpisnik sljedećih koncesijskih ugovora koji nisu u opsegu IFRIC-a 12:

a) *Ovlaštenje za pružanje telekomunikacijskih usluga u nepokretnoj mreži*

1. srpnja 2008. godine stupio je na snagu Zakon o elektroničkim komunikacijama, usklađen s EU smjernicama, koji je uveo institut općeg ovlaštenja za sve elektroničke komunikacijske usluge i mreže. Treba istaći da se, sukladno EU smjernicama, pojedinačne licence daju za određene modalitete korištenja radiofrekvencijskog spektra.

Novi Zakon o elektroničkim komunikacijama zamijenio je dotadašnji Koncesijski ugovor. Nadalje, Zakon nalaže da osoba/društvo koja/e je dobilo ovlaštenje na temelju prethodno važećih odredbi nastavlja pružati usluge sukladno odredbama novog zakona. Prema prethodnoj obavijesti Društva o pružanju usluga elektroničke komunikacije od 6 veljače 2009. godine i HAKOM-ovoj potvrdi o primitku prethodne obavijesti od 9. veljače 2009. godine, Društvo je ovlašteno pružati sljedeće usluge elektroničke komunikacije:

- javno dostupna telefonska usluga u nepokretnoj elektroničkoj komunikacijskoj mreži,
- davanje u najam elektroničke komunikacijske mreže i/ili vodova,
- usluga prijenosa slike, govora i zvuka putem elektroničkih komunikacijskih mreža (što isključuje usluge radiodifuzije),
- usluge s dodanom vrijednosti,
- usluga davanja pristupa Internetu,
- usluge prijenosa govora putem interneta,
- davanje pristupa i zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme,
- ostale usluge.

Sukladno Zakonu o elektroničkim komunikacijama, HAKOM i relevantno Ministarstvo pomorstva, prometa i veza su donijeli nove pravilnike koji se odnose na naknade, a koji su stupili na snagu 1. siječnja 2009. godine. Njima je propisan izračun i iznos naknada koje je Društvo obvezno platiti za korištenje adresa, brojeva te dodjelu i uporabu radiofrekvencijskog spektra. Ove naknade plaćaju se jednu godinu unaprijed.

Društvo je obavezno plaćati i naknadu za obavljanje drugih poslova HAKOM-a, u iznosu od 0,32 % ukupnog godišnjeg bruto prihoda ostvarenog u prethodnoj kalendarskoj godini pružanjem usluge elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga na tržištu.

Nadalje, sukladno Zakonu o audiovizualnim djelatnostima, koji je stupio na snagu u srpnju 2007. godine, Društvo je obvezno plaćati 1% od ukupnog godišnjeg bruto prihoda ostvarenog od pružanja audio-vizualnih usluga državnom proračunu Republike Hrvatske kao naknadu za financiranje Nacionalnog programa promicanja audiovizualnog stvaralaštva.

Dodatno, temeljem odluke HAKOM-a od 28. studenog 2005. godine Društvo ima obvezu pružanja univerzalnih usluga kroz razdoblje od pet godina koje je počelo donošenjem odluke.

32 Ovlaštenje za pružanje usluga i naknade (nastavak)

b) Ovlaštenje za telekomunikacijske usluge s uporabom radiofrekvencijskog spektra u sustavu globalne pokretne mreže – GSM

Temeljem ovog Ugovora, T-Mobile je bilo ovlašteno za izgradnju i upravljanje telekomunikacijskim uslugama s uporabom radiofrekvencijskog spektra u sustavu globalne pokretne mreže – GSM do 18. veljače 2009. godine.

Inicijalno trajanje koncesije temeljem ovog Ugovora je bilo određeno na 10 godina, računajući od 16. rujna 1999. godine. Budući da je HAKOM izdao potvrdu kojom se dokazuje podnošenje prethodne obavijesti, u skladu sa odredbama Zakona o elektroničkim komunikacijama (dalje u tekstu: Zakon) ovaj Ugovor je prestao važiti 18. veljače 2009. godine.

Slijedom gore navedenog T-Mobile sada obavlja djelatnost i ostvaruje pripadajuća prava temeljem općeg ovlaštenja i dozvola za uporabu radijskih frekvencija.

Dana 1. siječnja 2009. stupili su na snagu pravilnici kojima se određuje nova struktura i visina naknada, a koje se primjenjuje na T-Mobile od tog datuma, za korištenje frekvencijskih i numeracijskih resursa, te za financiranje ostalih poslova HAKOM-a. Prema novom načinu izračuna naknada je bitno uvećana, a plaća se za uporabu neuparenog radiofrekvencijskog spektra širine pojasa od 1 MHz prema formuli koja uzima u obzir jediničnu cijenu spektra, koeficijent zagušenja RF pojasa i koeficijent pokrivenosti stanovništva. Nadalje, za svaku godinu uporabe radiofrekvencijskog spektra plaća se naknada za dozvolu za uporabu radiofrekvencijskog spektra u iznosu od 50.000.000 HRK u prvoj godini nove dozvole, odnosno u iznosu od 0,5% od ukupnoga godišnjeg bruto prihoda u drugoj i svakoj sljedećoj godini važenja dozvole. Naknada koja se plaća za svaku pokretnu radijsku postaju u pretplatničkom sustavu je 120 kuna godišnje. Naknada za uporabu radiofrekvencijskog spektra koja se uplaćuje u korist HAKOM-a iznosi 241.809,00 kuna po dodijeljenom MHz, a naknada za obavljanje ostalih poslova HAKOM-a iznosi 0,32% ukupnog godišnjeg bruto prihoda operatora.

Dozvole za uporabu radijskih frekvencija u sustavu GSM, izdane na temelju starog Zakona o telekomunikacijama, nastavile su važiti do 16. rujna 2009. godine, ali je HAKOM 3. ožujka 2009. godine donio odluku o usklađivanju uvjeta dodjele i uporabe radijskih frekvencija utvrđenih u dozvolama sukladno odredbama Zakona.

Prije isteka navedenih dozvola, sukladno odredbi Zakona T-Mobile je podnijelo zahtjev za izdavanje nove dozvole za uporabu radiofrekvencijskog spektra, te je nakon provedene javne rasprave, HAKOM izdao T-Mobile-u novu tehnološki neutralnu dozvolu za uporabu radiofrekvencijskog spektra za razdoblje od 17. rujna 2009. godine do 18. listopada 2024. godine.

Temeljem dozvola za uporabu radijskih frekvencija T-Mobile ima obvezu osigurati pokrivanje najmanje 95% stanovništva Republike Hrvatske i barem 75% područja Republike Hrvatske.

32 Ovlaštenje za pružanje usluga i naknade (nastavak)

c) Ugovor o koncesiji za frekvencije za obavljanje javnih telekomunikacijskih usluga uz uporabu radiofrekvencijskog spektra u sustavu pokretne mreže treće generacije UMTS

Temeljem ovog Ugovora, T-Mobile je bilo ovlašteno za izgradnju i uporabu pokretne javne telekomunikacijske mreže i za obavljanje javnih telekomunikacijskih usluga u sustavu pokretne mreže treće generacije UMTS na području Republike Hrvatske do 18. veljače 2009. godine.

Inicijalno trajanje UMTS koncesijskog Ugovora je bilo 20 godina računajući od 18. listopada 2004. Budući da je HAKOM izdao potvrdu kojom se dokazuje podnošenje prethodne obavijesti, u skladu sa odredbama Zakona ovaj Ugovor je prestao važiti 18. veljače 2009. godine.

Slijedom gore navedenog T-Mobile sada obavlja djelatnost i ostvaruje pripadajuća prava temeljem općeg ovlaštenja i dozvole za uporabu radijskih frekvencijska.

Nakon inicijalne naknade za koncesiju u iznosu od 132 milijuna kuna, T-Mobile je temeljem ovog Ugovora u razdoblju od 2005. do 2007. godine plaćalo godišnju naknadu za koncesiju u iznosu od 1% od ukupnog prihoda ostvarenog u pokretnoj mreži UMTS. HAKOM je u prosincu 2008. godine izdao račun za petu godinu koncesije umanjen u skladu s izmjenom podzakonskog propisa kojim je regulirana ova materija, te je T-Mobile platilo račun u iznosu od 0,5% od ukupnog prihoda ostvarenog u pokretnoj mreži UMTS. T-Mobile je također do kraja 2008. godine moralo plaćati godišnju naknadu za uporabu radijskih frekvencija u iznosu od 5 milijuna kuna za svaki dodijeljeni blok od 5 MHz u UMTS mreži.

Podzakonski propisi kojima se određuje nova struktura i visina naknada, a koje smo spomenuli u prethodnoj točki a) ovog poglavlja odnose se i primjenjuju na jednaki način i na naknade za uporabu UMTS mreže.

Dozvola za uporabu radijskih frekvencija u sustavu UMTS, izdana na temelju starog Zakona o telekomunikacijama, nastavila je važiti do 18. listopada 2024. godine, ali je HAKOM 3. ožujka 2009. godine donio odluku o usklađivanju uvjeta dodjele i uporabe radijskih frekvencija utvrđenih u dozvolama sukladno odredbama Zakona.

Temeljem dozvole za uporabu radijskih frekvencija T-Mobile je obvezno osigurati pokrivenost najmanje 50% stanovništva Republike Hrvatske u razdoblju od 5 godina od dana dobivanja koncesije.

33 Plaćanje temeljeno na dionicama

Na razini društva majke Grupe DTAG-a i na razini T-HT Grupe postoje razni Srednjoročni planovi bonusa (MTIP) s ciljem osiguravanja konkurentnih naknada članovima Uprave, višem menadžmentu te ostalim korisnicima. Planovi promiču srednjoročno i dugoročno povećanje vrijednosti Grupe, usklađujući tako interese menadžmenta i dioničara. DTAG od 2004. godine izdaje MTIP-ove na godišnjoj osnovi. Neki članovi Uprave Društva sudjeluju u MTIP-u DTAG-a.

DTAG-ov MTIP općenito se temelji na novčanim isplatama vezanim uz dva cilja plaćanja temeljeno na dionicama jednake težine – jedan je apsolutan, a drugi relativan. Ukoliko se ostvare oba cilja, isplaćuje se ukupna vrijednost korisnicima MTIP-a, ukoliko se ostvari jedan čimbenik isplaćuje se 50% iznosa, a ako se ne ostvari niti jedan cilj nema isplate.

Apsolutni cilj je postignut ako na kraju plana cijena dionice DTAG-a poraste barem 30% u usporedbi s njenom vrijednosti na početku plana. Cijena se utvrđuje kao nevagana prosječna cijena dionica DTAG-a pri zatvaranju burze u XETRA trgovanju na frankfurtskoj burzi tijekom posljednjih 20 dana prije datuma početka i završetka plana.

Relativan cilj je ostvaren ako ukupni povrat na dionicu DTAG-a nadmaši Dow Jones EURO STOXX indeks ukupnog povrata izračunat u postocima tijekom razdoblja trajanja plana. Indeks se utvrđuje kao nevagana prosječna cijena dionica DTAG-a (temelji se na XETRA cijenama pri zatvaranju burze) uvećana za dividende koje su isplaćene i reinvestirane u dionice DTAG-a, bonus dionice itd. te nevagani prosječni Dow Jones EURO STOXX indeks ukupnog povrata tijekom posljednjih 20 dana trgovanja prije datuma početka i završetka plana.

Uprava će, na osnovi nalaza središnjeg tijela Nadzornog odbora, utvrditi je li postignut cilj u cjelini za DTAG i sva sudjelujuća društva i objaviti tu odluku. Gore navedeni ciljevi se stoga primjenjuju na sve planove koje je DTAG do sada izdao.

MTIP-i za 2004., 2005. i 2006. godinu istekli su 31. prosinca 2006., 31. prosinca 2007., odnosno 31. prosinca 2008. godine. Dok u MTIP-ima za 2004. i 2005. godinu ciljevi nisu dostignuti te po njima nije bilo isplata, po MTIP-u za 2006. godinu isplaćeno je 0,2 milijuna kuna sudionicima iz Grupe. Do datuma objavljivanja ovih izvješća, jedini MTIP DTAG-a u kojemu sudjeluju zaposlenici Grupe je onaj za 2007. godinu, a ističe 31. prosinca 2009. godine. Do datuma izdavanja izvješća, Grupa nije zaprimila nikakvu informaciju od strane DTAG-a o konačnoj odluci vezano uz isplatu MTIP-a 2007. Grupa ne očekuje da će ti iznosi biti materijalno značajni.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

33 Plaćanje temeljeno na dionicama (nastavak)

Dodatno, Grupa nagrađuje ključne zaposlenike vlastitim srednjoročnim planom bonusa (MTIP 2008, MTIP 2009) neovisnim o prethodno navedenim planovima DTAG-a.

Trajanje MTIP-a 2008 je od 1. siječnja 2008. godine do 31. prosinca 2010. godine, a trajanje MTIP-a 2009 je od 1. siječnja 2009. godine do 31. prosinca 2011. godine. Plaćanje nagrade ovisi o postizanju dva cilja vezana uz vrijednost dionice. Po isteku trajanja plana, Nadzorni odbor će odrediti je li postignut svaki od ciljeva. Uprava će, prema nalazu Nadzornog odbora, odrediti i objavititi stupanj postizanja ciljeva.

Za MTIP 2008 oba cilja imaju jednaku težinu i ne mogu se mijenjati za trajanja MTIP-a. Prvi cilj temelji se na fiksnom umnošku EBITDA-e, a drugi se temelji na usporedbi kretanja cijene dionice u odnosu na indeks složenog povrata. MTIP 2009 također ima dva cilja jednake težine i ne mogu se mijenjati za trajanja MTIP-a. Za razliku od MTIP-a 2008, oba cilja vezana su uz kretanje cijene dionice Društva. Jedan cilj temelji se na povećanju cijene dionice za određeni postotak, a drugi cilj odnosi se na kretanje cijene dionice u odnosu na složenu stopu povrata.

Ukoliko se ostvari samo jedan cilj T-HT-ovog MTIP-a, sudionicima se isplaćuje 50% iznosa. Nagrade se temelje na 15%, 20% ili 30% godišnje plaće sudionika na dan 1. siječnja 2008. godine za MTIP 2008 te 20% ili 30% godišnje plaće sudionika na dan 1. siječnja 2009. godine za MTIP 2009, ovisno o njihovoj razini menadžmenta i odluci Nadzornog odbora. Godišnjom plaćom sudionika smatra se godišnji iznos ukupne fiksne plaće i iznos varijabilne plaće u slučaju 100% ispunjenja ciljeva.

Za izvještajno razdoblje dobici od otpuštanja vezanih rezerviranja za sve MTIP planove za usluge zaposlenika tijekom godine prikazani su kako slijedi:

	2009. godina milijuni kuna	2008. godina milijuni kuna
Priznati troškovi za plaćanje temeljeno na dionicama koje se podmiruju u novcu	5	-
Dobit nastala iz ukidanja rezerviranja za plaćanja temeljeno na dionicama koje se podmiruju u novcu	<u>1</u>	<u>3</u>

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

34 Naknade revizorima

Revizor financijskih izvješća Grupe Ernst & Young d.o.o. pružio je u 2009. godini usluge u vrijednosti od 6 milijuna kuna (2008. godina: 4 milijuna kuna). Usluge u 2009. i 2008. godine odnose se na troškove revizija i pregleda financijskih izvješća.

35 Događaji nakon izvještajnog datuma

HT d.d. i T-Mobile sklopili su 29. listopada 2009. godine Ugovor o pripajanju i nakon odluke Skupštine pripojenog društva kojom je pripajanje odobreno, pripajanje je upisano u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu 31. prosinca 2009. godine.

Upisom pripajanja u sudski registar HT d.d. je postao sveopći pravni slijednik pripojenog društva i time preuzeo sve pravne odnose pripojenog društva, dok je T-Mobile prestao postojati istekom 31. prosinca 2009. godine kao dana upisa pripajanja u sudski registar, odnosno nije postojao 1. siječnja 2010. godine.